

HARAM KOMMUNE

Sakspapir

Utval:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	02.10.2018	065/18
Kommunestyret	01.11.2018	065/18

Saksbehandlar:	Arkiv:	ArkivsakID:
Per Langnes	FE - 210	18/580-18/9689

Tertialrapport 2. tertial 2018

Framlegg frå Rådmannen:

Formannskapet rår kommunestyret til å gjere slikt vedtak:

Kommunestyret tek tertialrapporten for 2. tertial 2018 til vitande.

Vedlegg:

Tertialrapport - 2 tertial 2018

Haram kommune - Gjeldsportefølje 31.08.18

Haram kommune - Finansrapport pr 31.08.18

02.10.2018 Formannskapet

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes tilrådd.

FS-065/18 Vedtak:

Tilråding frå formannskapet:

Kommunestyret tek tertialrapporten for 2. tertial 2018 til vitande.

Saksutgreiing:

I følgje økonomireglementet for Haram kommune skal det kvar tertial leggjast fram ein økonomirapport til kommunestyret. Rapporten som no vert lagt fram gir i tillegg litt oversikt over korleis status på arbeidet er i forhold til styringskortet. Ein fyldigare rapport vil bli gitt i årsmeldinga.

Dei fleste einingane rapporterer om at ein ligg innanfor ramma, men på einskilde område ser det ut til å kunne gå mot eit meirforbruk. Dette gjeld spesielt innanfor barnehagetenester (ca. 1,8 millionar), og omsorgstenester (ca. 5 millionar).

Rekneskapen for 2017 viste eit overforbruk på desse områda som det ikkje var tatt høgde for å vidareføre i 2018-budsjettet. Det vil vere krevjande å kome ned på

ramma utan at det vert reduksjon i tenestetilbodet.

Gjennomføring av lovpålagte tenester gjer det ofte vanskeleg å kunne redusere kostnadane innanfor dei rammene kommunestyret har satt. Rådmannen vil likevel sjå på moglegheitene for kva tiltak som kan settast inn, samt sjå på moglegheitene for eventuelle budsjettjusteringar. Ein legg og opp til å kunne legge rapporten fram for formannskapet i to runder før behandlinga i kommunestyret. Eventuelle føringar frå formannskapet kan då vurderast og behandlast på nytt før sluttbehandlinga i kommunestyret.

Kommunen har budsjettert med 16 millionar kroner i avkastning på finansforvaltninga i 2018. Ved utgangen av 2. tertial hadde vi ein samla verdiauke på ca. 15 millionar kroner. Skatteinngangen ligg 5,17 % høgare enn på same tid i fjor. Dette er høgare enn landsgjennomsnittet som ligg på 3,3 %.

Ein viser elles til dei kommentarane som er lagt inn i rapporten.

Rådmann

Per Langnes
Leiar Stab/støtte

TERTIALRAPPORT

2. TERTIAL 2018

FOTO: LINN-SOFI KARLSEN VEDDE

HARAM
KOMMUNE

HARAM
World-Class Team Builders

INNHALD

1. INNLEIING	3
2. STYRINGSKORTET	3
FOKUSOMRÅDE	3
BRUKARPERSPEKTIVET	3
PERSPEKTIV FOR ØKONOMI OG RESSURSAR.....	6
MEDARBEIDARPERSPEKTIVET	10
PERSPEKTIV FOR PROSESS OG FORNYING	13
Økonomirapport 2. tertial 2018	15

1. INNLEIING

Tertialrapporten for 2. tertial omfatta økonomirapportering, og i tillegg vert det gitt ein status i forhold til styringskortet. Fylldigare rapport vil bli gitt i årsmeldinga.

Dei fleste einingane rapporterer om at ein ligg innanfor ramma, men på einskilde område ser det ut til å kunne gå mot eit meirforbruk. Dette gjeld spesielt innanfor barnehagetenester (ca. 1,8 millionar), og omsorgstenester (ca. 5 millionar). Rekneskapen for 2017 viste eit overforbruk på desse områda som det ikkje var tatt høgde for å vidareføre i 2018-budsjettet. Det vil vere krevjande å kome ned på ramma utan at det vert reduksjon i tenestetilbodet.

I tillegg ser ein at det er usikkerheit knytt til inndecking av meirkostnadar innanfor grunnskule. Gjennomføring av lovpålagte tenester gjer det ofte vanskeleg å kunne redusere kostnadane innanfor dei rammene kommunestyret har satt. Rådmannen vil likevel sjå på moglegheitene for kva tiltak som kan settast inn, samt sjå på moglegheitene for eventuelle budsjettjusteringar.

Kommunen har budsjettert med 16 millionar kroner i avkastning på finansforvaltninga i 2018. Ved utgangen av 2. tertial hadde vi ein samla verdiauke på ca. 15 millionar kroner. Skatteinngangen ligg 5,17 % høgare enn på same tid i fjor. Landsgjennomsnittet ligg på 3,3 %.

2. STYRINGSKORTET

Styringskortet vart utarbeidd i byrjinga av året, og lagt fram for formannskapet i møte 23.01.18 til godkjenning. Styringskortet bygg på kjente styringssignal gjennom kommuneplan, handlingsprogram og økonomiplan, årsbudsjett og gjennom andre aktuelle politiske vedtak. Det er i rapporteringa under dei ulike perspektiva gjort ei vurdering i forhold til kva ein reknar med å få gjennomført i 2018. Ambisjonane og prioriteringane i styringskortet for 2018 er prega av at kommunen også deltar aktivt i etablering av Nye Ålesund kommune.

FOKUSOMRÅDE

Fokusområde for alle perspektiva i 2018 er

- Forpliktande tverrsektoriell og tverrfagleg samhandling.
- Førebuing/arbeid knytt til danninga av den nye kommunen.

BRUKARPERSPEKTIVET

Hovudmålet i styringskortet er at Haram kommune skal levere moderne og brukarretta tenester, i samspel med innbyggjarar / omgivnader.

Vurdering i forhold til styringskortet:

Prestasjonsmål	Kommentar
Innbyggjarane skal til ei kvar tid vere orientert om prosesessen med danninga av ny kommune i samsvar med vedtatt kommunikasjonsstrategi.	Det er etablert eiga nettside www.nyealesund.no der det løpande vert lagt ut informasjon knytt til danninga av den nye kommunen. På Haram kommune si nettside vil ein finne link til fellessida for den nye kommunen.
Elektronisk kommunikasjon skal vere etablert på aktuelle område, og vere førstevalget i dialogen med innbyggjarane.	Kommunen legg til rette for digital dialog gjennom elektroniske skjema og gjennom bruk av SvarUT der mottakar kan få brev frå kommunen til si digitale postkasse. SvarUT er førebels ikkje etablert på alle område, og det er framleis mange som ikkje har ordna seg med digital postkasse.

Prestasjonsmål	Kommentar
Gjennom forpliktande tverrfagleg samhandling legge til rette for at barn og unge kan meistre eige liv, kjenne seg trygge, inkludert og verdsett (ma. psykisk helse, fattigdomsproblematikk, adferd og tilrettelagte tilbod for barn og unge med nedsatt funksjonsevne).	I tråd med styringskortet er det i 2018 arbeidd intensivt med å utvikle eit system for Heilskapleg psykisk helsearbeid for barn og unge. Systemet som skal utviklast omfattar alle innsatsnivå – frå folkehelsearbeid, generell forebygging, tidleg innsats og forpliktande samhandling overfor dei som treng spesifikk tiltak ift si psykiske helse. I Haram arbeider vi parallelt med å utvikle dette systemet gjennom vårt lokale Saman for barn og unge og det regionale Mission Possible, der også andre kommunar, helseforetak, politiet og Bufetat er med. Det blir køyrt ein felles og koordinert prosess, der nettopp dette er satsingsområde for 2018. Vi reknar med å få synergieffektar av å gjennomføre denne satsinga både lokalt og regionalt samtidig. Vi går nøye til verks: analyserer utfordringsbilde, trendar og styringssignal, går gjennom kva tiltak vi har og kva som må på plass, evt kva oppgåver vi kan løyse saman med andre – både innan offentlig, privat og frivillig sektor. Ikkje minst blir det viktig å sette fokus på kva som skal til for å få den forpliktande samhandlinga til å fungere på alle nivå. Arbeidet er godt i gang, og den ambisiøse målsettinga er å ha systemet på plass ved utgangen av 2018.
Etablering av felles organisering for saksbehandling innanfor helse og omsorg for å oppnå likeverdig vurdering.	På grunn av utfordringar med kapasitet med rett kompetanse, har ein berre hatt ein kort periode med slik utprøving. Ein vel no å avvente vidare arbeid då det er nedsatt faggrupper som ser på korleis ein skal ha tildeling av tenester i «nye Ålesund»
Ta i bruk velferdsteknologi på aktuelle område	I første tertial vart det rapportert om bruk av velferdsteknologi under perspektivet for prosess og fomying. Velferdsteknologiske løysingar vert no innført i større breidde. Haram kommune er ein av dei første til å teste ut «Room mate» til digitalt tilsyn i privat heim.
Byggjeprojekt som kommunestyret har fatta vedtak om å utgreie skal vere utgreidd i. Skule Eidet ii. Utviding av barnehage tilbudet i området Tennfjord-Vatneeidet (k-sak 088/17) iii. Symjeanlegg	Kommunestyret behandla i møte i juni sak knytt til ny skule på Eidet. Saka vart tatt til orientering, samtidig som ein vedtok at ein skulle lyse ut eit oppdrag som byggherren sin prosjektleiar. I same møte vart sak om utviding av barnehage tilbudet i Tennfjord/Vatne-området behandla. Det vart vedteke at ein skal gjere ei utgreiing av ny barnehage på Vatneeidet og ombygging av Tennfjord skule til barnehage. Vidare arbeid er under planlegging og vil kome i gang i 3.tertial. Kommunestyret vedtok i mai å gjennomføre skisseprosjekt for nytt badeanlegg, for alternativa: • Folkebad i Brattvåg sentrum • Opplæringscenter - renovering/påbygg til symjehallen Dette arbeidet er godt i gang, og det er engasjert rådgjevar til utarbeiding av skisseprosjekta.

Planarbeid mv. som kommunestyret har fatta vedtak om å utarbeide/utgreie skal følgjast opp i tråd med gitte rammer. i. Arbeidet med arealdelen av kommuneplanen skal prioriterast. ii. Kulturminneplan iii. Plan for idrett og fysisk aktivitet iv. Hamnsundsambandet v. Revidering av beredskapsplan i samarbeid med dei andre kommunane i nye Ålesund vi. Plan for sikker og stabil drikkevassforsyning vii. Revidering av handlingsdelen av boligsosial handlingsplan	Arbeidet med arealdelen av kommuneplanen har vore prioritert, og framlegg til plan vil snart bli lagt fram for det faste utvalet for plansaker med tanke på utlegging til 1. gongs offentlig ettersyn. Det er sett ned ei arbeidsgruppe som arbeider med kulturminneplanen. Dette arbeidet skal vere ferdig i 2019. Revidering av plan for idrett og fysisk aktivitet har det ikkje vore arbeidd med, og vil vere vanskelig å prioritere i 2018. Kommunestyret behandla i juni ei prinsippsak knytt til trasevalg for Hamnsundsambandet. På grunn av merknadar og motsegner til planen knytt til veg i dagen ut til Store Kalvøy vart det stilt spørsmål om denne kunne utelatast i det vidare planarbeidet. Kommunestyret held fast på at traséen til Store Kalvøy framleis skulle vere med. Det er nedsett eiga faggruppe knytt til beredskap i arbeidet med danninga av ny kommune. Det vert arbeidd med overordna ROS-analyse for kommunen. Det vert arbeidd med ny hovudplan for vassforsyning. Kommunestyret behandla i juni orienteringssak knytt til pågåande arbeid knytt til vassforsyninga. I høve utarbeiding av boligsosial handlingsplan treng ein ei kartlegging av behova. Ein ser at eit slikt arbeid overlappar med det arbeidet som inngår i styringsgruppene og faggruppene sitt arbeid inn mot Nye Ålesund. Ein vurderer difor at det kan vere hensiktsmessig å avvente med å utarbeide handlingsdelen av boligsosial handlingsplan.
Opfølging av kartleggingsarbeidet knytt til kvalitet (tenestelevering i forhold til forventingar) på utvalde tenesteområde. Jfr. Styringskort 2017	Barnehagane arbeider vidare med funna som er gjort etter foreldreundersøkjinga og Ståstadsanalysa. Dei barnehagane som ikkje gjennomførte undersøkjinga i 2017 skal gjennomføre undersøkjinga i 2018.

Andre ting innanfor brukarperspektivet som det vert rapportert om:

Ordføraren har gjennom svar på grunngjevne spørsmål opplyst at det skal kome ei sak knytt til oppfyling av driveplikta i landbruket. Dette har det vore arbeidd med, og sak vil bli lagt fram for formannskapet.

Det vert arbeidd med å få barnehagane godkjende etter forskrift om miljøretta helsevern. 2 barnehagar er no godkjende.

PERSPEKTIV FOR ØKONOMI OG RESSURSAR

Hovudmålet i styringskortet er at Haram kommune skal nytte ressursane effektivt.

Vurdering i forhold til styringskortet:

Prestasjonsmål	Kommentar
Økonomireglement og finansreglement skal vere ferdig revidert og vedtatt.	Dette er ikkje ferdig, men er tenkt lagt fram som sak mot slutten av året
Saman med dei andre kommunane sikre etablering av eit heilskapleg ressursstyringssystem, herunder økonomi- og rekneskapssystem i den nye kommunen.	Dette vert ivaretatt gjennom arbeid i styringsgruppe/faggruppe knytt til nye Ålesund.
Aktuelle utgreiingar mv. skal vere ferdige og lagt fram sak på: i. Resultat av ROP-prosjekt (k-sak 099/17) ii. Spørsmål om evt. symjing i barnehagar (k-sak 095/17) iii. Korleis ein kan utnytte ledig areal ved Eidet omsorgssenter (k-sak 095/17) iv. Korleis ungdomsrådet kan medverke og føle seg inkludert i det politiske arbeidet (k-sak 095/17) v. Korleis kommunen kan få ei meir sikker og stabil vassforsyning (k-sak 095/17) vi. Utfordringar og kostnader knytt til gravplassane framover (k-sak 095/17) vii. Utgreiing av ulike alternativ for samlokalisering av barnehagar og barneskular på Nordøyane (k-sak 088/17)	I rapporten for 1. tertial vart det vist til behandling av saker i kommunestyret knytt til symjing i barnehagar og knytt til ledig areal ved Eidet Omsorgssenter. I høve dei andre punkta er status slik: Presentasjon av resultatet knytt til ROP-prosjekt er tenkt lagt fram for kommunestyret seinare i år. Ungdomsrådet har vore i kommunestyret og presentert seg og snakka om saker dei meiner er viktige. Vidare har dei hatt fokus på nye Ålesund og vore vertskap for eit fellesmøte med alle ungdomsråda i nye Ålesund. Her har den politiske styringsstrukturen i nye Ålesund vore tema, og leiaren av politisk komite for nye Ålesund deltok på møtet. Elles har ungdomsrådet invitert politikarane til elevrådskonferanse der ordføraren og andre politikarar har delteke. Orienteringssak knytt til vassforsyning vart lagt fram for kommunestyret i juni. Spørsmålet om utfordringar og kostnader knytt til gravplassane har vore oversendt til fellesrådet som opplyser at dei vil kome tilbake til dette i løpet av hausten. Utgreiing av ulike alternativ for samlokalisering av barnehagar og barneskular på Nordøyane var tenkt lagt fram seinare i år. Usikkerheit knytt til realiseringa av Nordøyvegen tilseier at ein kanskje bør vente med å legge fram saka til dette er avklart.
Kommunale bygg som er vedatt avhenda skal vere lagt ut for sal på den opne marknaden.	Sal av Kveldsro og gamle Vatne Sjukeheim er gjennomført i samsvar med vedtak om avhending. Sak knytt til Hildre skule vart lagt for kommunestyret i juni, og Hildre Montessoriskule har takka ja til tilbodet om overtaking av eigedomen.

ØKONOMIRAPPORT

Status på rekneskapen i forhold til budsjett pr. 2. tertial 2018 – Vurdering frå einingane og stab/støtte
ANSVARSGRUPPE 10 – POLITISK: Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 63,2 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Forbruket er om lag som venta i forhold til budsjettet, og ein reknar med at området kan kome ut om lag i balanse.
ANSVARSGRUPPE 11 – DIVERSE OG STAB/STØTTE: Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 66,9 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Forbruket ligg litt høgare enn tilsvarende periode i fjor. Spesielt gjeld dette innanfor IKT der lisenskostnadane er høgare enn tidlegare. Ansvarsområdet kom ut med eit mindreforbruk i 2017, og ein reknar med at ein i 2018 vil kunne kome ut om lag i balanse.
ANSVARSGRUPPE 13 – TILSKOT KYRKJELEG FELLESRÅD MM. Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 67,3 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Overføringane til fellesrådet vil følgje budsjettet. Overføringane til andre trdomssamfunn vil ikkje vere klart før ved årets slutt men ein rekner ikkje med større avvik i forhold til det budsjetterte.
ANSVARSGRUPPE 21 – GRUNNSKULETENESTER: Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 66,6 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Gjennom året 2018 har vi fått tilflytting av nye elevar med fysiske hjelpebehov og nokre flyktningar med behov for ekstra norskopplæring. Det er usikkert om og korleis meirkostnadane knytt til dette heilet eller delvis kan bli dekkja. Det er også ein auke på 1.518.000 på årsbasis i spesialundervisning til dei 3 private skulane som har elevar frå Haram. Ein må ta ein gjennomgang i forhold til meirkostnadane og sjå om desse kan bli dekkja inn. Det er vanskeleg å stipulere endeleg forbruk, men truleg får ein eit lite overforbruk.
ANSVARSGRUPPE 23 - BARNEHAGETENESTER: Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 66,2 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Den kommunale delen av drifta ligg innanfor ramma i budsjettet. Det er eit meirforbruk på tilskot til private barnehagar tilsvarende 1 200 000,-. Avvik ved årsslutt er stipulert til å verte om lag 1 800 000,-. Oppfylgning av lovmessige krav i tenesta gjer det vanskeleg å kunne hente inn meirforbruket i den kommunale delen av drifta.
ANSVARSGRUPPE 25 – FAMILIE, BARN OG INTEGRERING: Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 66,3 % i forhold til årsbudsjettet. Kommentar til resultatet: Dei fleste tenestene innanfor eininga (barnevern, PPT, helsestasjon, tiltak, flyktning og vaksenopplæring) ligg godt innanfor budsjettet, medan jordmortenesta ligg litt høgt. Vanskane med å halde budsjettkontroll i sosialtenestene held fram, og sidan dette dreier seg om lovpålagte oppgåver etter enkeltvedtak er det vanskeleg å redusere desse utgiftene. I tillegg vil vi måtte ta høgde for at tiltaksapparatet innanfor behandling av psykiske vanskar må aukast. Kostnadar til å førebu pålagt pakkeforløp vil kome i år, men så langt ein kan sjå reknar ein med å kunne dekkje dette innanfor ramma.

ANSVARSGRUPPE 31 – HELSETENESTER:

Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 79,1 % i forhold til årsbudsjettet.

Kommentar til resultatet:

Ein del forventta inntekter kjem først på slutten av budsjettåret, forbruket ser difor noko høgt ut. Ein har høgare kostnader enn rekna med i budsjettet på tre ansvarsområde:

Ansvar 3101 Legetenesta:

I samband med kjøp av Vatne legekontor og rekruttering av nye legar ved kontoret, har ein erfart at det er behov for å prøve ut ein ny driftsmodell. Ein lukkast ikkje å rekruttere legar til å kjøpe praksisen, men det var større interesse for å jobbe som fastlege med fast tilsetting. Ein vil prøve ut denne driftsforma ved dette legekontoret.

I samband med tilsetting av to nye legar, er det i ein overgangsperiode til dei kan starte, behov for vikar. For å klare å dekke opp dette, samt i eit tilfelle av ein kortare permisjon for ein annan lege, har det vore nødvendig å nytte legar frå vikarbyrå. Dette medfører ein noko høgare driftskostnad enn vanleg. Ein har ikkje oversikt over kor mykje dette vil utgjere før ved slutten av året.

Ansvar 3160, Butenesta:

Nye brukarar av butenesta har medført behov for å utvide tilbodet. Delar av Solbakken er tatt i bruk som bustad for nokre brukarar med tilbod frå butenesta. Dette er ei utprøving av kva utforming bustadane til nokre i brukargruppa til Butenesta, treng å ha. Denne utvidinga har også medført behov for auka bemanning. Det var ikkje tatt høgde for slik utviding i årets budsjett. Delar av dette kan bli dekt inn gjennom tilskotsordning for ressurskrevjande tenester, for seinare år.

Det er lagt inn forventta refusjon for ressurskrevjande tenester som er starta tidlegare, desse inntektene er avgjerande for å halde budsjettet.

Ansvar 3180, Dagaktiviseringa:

Utvidinga med nye brukarar har også auka behovet for utviding av Dagaktiviseringa. Det er gjort tilretteleggingar og utviding av lokala til Dagaktiviseringa, og bemanninga er auka. Det var ikkje lagt inn auka lønsmidlar i budsjettet.

Det er gjort omprioriteringar innanfor budsjetttramma i eininga, for å prøve å dekke inn meirutgifter som her er tatt opp. Først ved avslutning av året, vil ein ha full oversikt over kor store desse meirutgiftene blir.

ANSVARSGRUPPE 33 – OMSORGSTENESTER

Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 68,9 % i forhold til årsbudsjettet.

Kommentar til resultatet:

For einingar med heildøgnssteneste bør ein ikkje overstige 65 % pr andre tertial.

Eininga reknar med å få inn ca 3-400.000 kroner i vederlagsbetaling og ca 500.000 kroner i tilskot frå fylkesmannen knytt til eit prosjekt innanfor kvardagsrehabilitering. Dette er inntekter som normalt skulle vere rekneskapsført ved utgangen av 2. tertial.

Eininga ser likevel ut til å gå mot eit meirforbruk i 2018 i forhold til det budsjetterte. Meirforbruket er knytt til

- Høgare internhusleige enn ein har lagt inn i budsjettet
- Høgare lønsutgifter enn budsjettert. Det har vore behov for innleige av arbeidskraft (ma. sjukepleiarar) for å dekkje opp stillingar og der ein har vanskar med å rekruttere, og for å dekke opp vakter med ubekvem arbeidstid. Dette knyter seg i hovudsak til ferieavvikling og auka utgifter til natteneste på Longva og Eidet omsorgssenter, der ein har måtta auka bemanninga med ei ekstra nattevakt (2 årsverk).

Samla meirforbruk i forhold til det budsjetterte utgjør ca. 5 millionar kroner.

Dersom omsorgstenestene skal kunne ta inn dette må ein redusere i personell og senger. Ein må då vurdere mulegheita for å stenge ein sengepost.

ANSVARSGRUPPE 51 – BYGGESAK, LANDBRUK OG AREALFORVALTNING:

Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 41,0 % i forhold til årsbudsjettet.

Kommentar til resultatet:

Eininga har eit mindreforbruk på ca. kr. 650.000 i forhold til budsjettet.

Vi har i denne perioden auka kapasiteten på byggesakshandsaminga, men dei samla gebyrinntektene på byggesak og oppmåling ligg likevel ca. kr. 400.000 under budsjetterte inntekter.

Forbruket i eininga er ein god del lågare enn budsjettert, og til tross for inntektssvikten bidreg dette til eit greit resultat for eininga så langt.

Grunnen til mindreforbruket er eit generelt lågt forbruk, vakant byggesaksstilling i første halvår og mindre bruk av midlar til kjøp av oppmålings- og rådgivningstenester mv.

I reknestykket er det teke noko omsyn til faste årlege utgifter/inntekter, som vert belasta mot slutten av året.

ANSVARSGRUPPE 52 – EIGEDOM OG TEKNISK DRIFT:

Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 85,2 % i forhold til årsbudsjettet.

Kommentar til resultatet:

Dette er nokot høgt og skuldast at ikkje alle interne leigeinntekter er rekneskapsført.

I samband med nye rutiner for eigedomsforvaltninga skal alle kostnader knytt til utleigebustader no rekneskapsførast på ETD. Rest leigeinntekter (internhuskleige) på om lag kr 4 millionar blir rekneskapsført ved årsavslutninga.

Gebyrinntektene for vatn, avløp, slam, renovasjon og feiing i 2018 er dekkande for kostnadane og ein vil kunne gå ut med null i rekneskapet for sjølvkostområda

ANSVARSGRUPPE 53 – KULTUR, FRITID OG MILJØ:

Netto forbruk pr. 2. tertial utgjør 50,4 % i forhold til årsbudsjettet.

Kommentar til resultatet:

Forbruket innanfor eininga ligg litt lågare enn det budsjetterte. Årsaka til dette er knytt til drifta av frivilligsentralen der dagleg leiar (frivilligkoordinator) ikkje var på plass før i mai. Dei andre ansvarsområda innanfor kultur, fritid og miljø ligg om lag som forventa i forhold til budsjettet, men ein må rekne med litt meirkostnader knytt til biblioteket i tilknytning til utflytting frå eksisterande lokale i Strandgata i Brattvåg. Samla vil ein kunne få eit mindreforbruk innanfor eininga, stipulert til ca. kr 200.000 ved årets slutt.

MEDARBEIDARPERSPEKTIVET

Hovudmålet i styringskortet er at Haram kommune skal ha medarbeidarar som deltek aktivt i eit utfordrande og tverrfagleg arbeidsmiljø, med rom for læring og utvikling.

Vurdering i forhold til styringskortet:

Prestasjonsmål	Kommentar
Kompetanseheving av leiarar i tversgåande oppgåver innanfor arbeidsgjevarpolitiske tema. (Det vert lagt til rette og gjennomført opplæring i HA, HTA, AML og anna aktuelt avtaleverk)	Det har til no vore gjennomført ei samling for aktuelle leiarar. Etter planen vil det bli gjennomført fleire samlingar med aktuelle tema i løpet av året.
Følgje opp tiltaksplan for reduksjon av sjukefråværet. Målsettinga er maks. 7 % frávær samla for heile organisasjonen. Det skal følgjast opp med tiltak spesielt der fráværet er høgst.	Sjukefråværet i 2. kvartal var i gjennomsnitt 7,2 %. Sjukefråværet varierer frå eining til eining og mellom dei ulike arbeidsplassane. Nærare orientering om sjukefråværet og arbeidet med å få dette ned er tatt inn nedanfor.
Gjennomføre 10-faktor medarbeidarundersøking i heile organisasjonen.	Det er ikkje gjennomført fleire medarbeidarundersøkingar i 2. tertial. Fleire einingar er aktuelle, men ein reknar ikkje med å få gjennomført undersøkinga i alle einingane i løpet av året.
Sørge for god informasjon og brei involvering av leiarar og tilsette i arbeidet med danninga av ny kommune.	Mange tilsette er no med i arbeidet med danninga av ny kommune gjennom deltaking i styringsgrupper og/eller faggrupper. Informasjon vert løpande lagt ut på nettsida til nye Ålesund og på sosiale media. I tillegg vert det sendt ut informasjonsbrev fleire gongar i året, og arbeidet er jamnleg tema på personalmøter i organisasjonen.
Sørge for at aktuelle medarbeidarar har god nok kompetanse knytt til innføring av velferdsteknologi.	Innføring av velferdsteknologi er eit kontinuerlig innsatsområde. Tilsette deltek i velferdsteknologiens ABC, men det har elles ikkje vore opplæring i 2. tertial.
Andre ting innanfor medarbeidarperspektivet som det vert rapportert om: Barnehageeininga opplever utfordringar knytt til å rekruttere nok kvalifiserte barnehagelærarar etter at ny pedagognorm vart innført. Haram kommune har i underkant av 5 årsverk på dispensasjon frå utdanningskravet.	

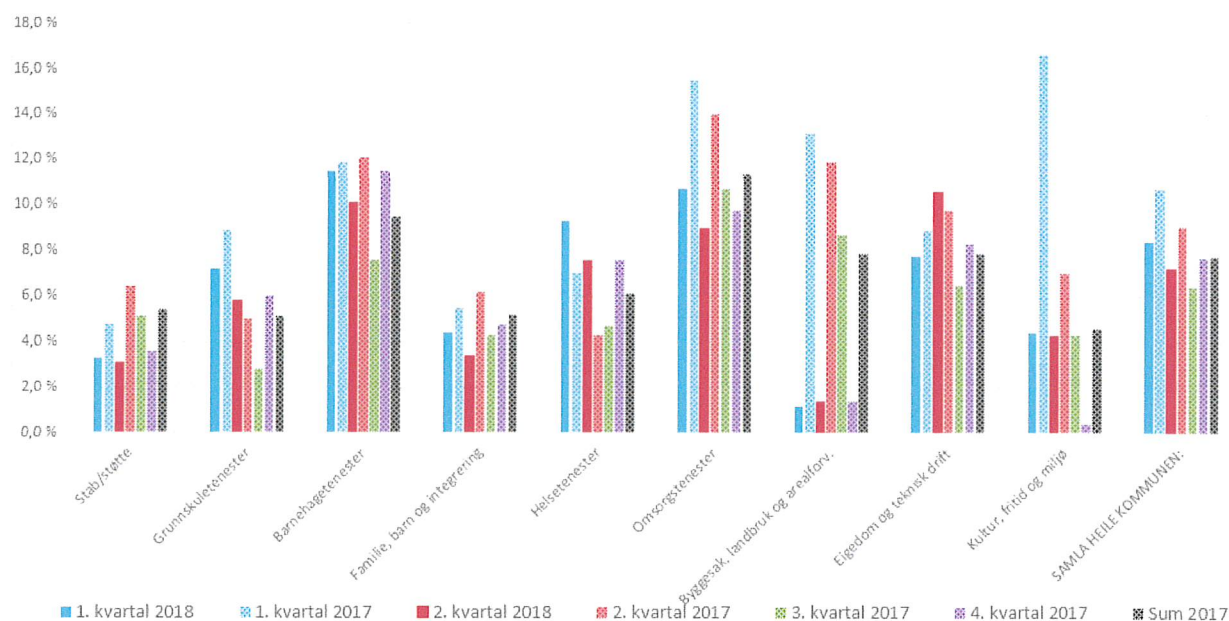
Sjukefråvær:

Sjukefråværet var i andre kvartal 7,2 % samla for heile kommunen. Tilsvarende tal for 2017 var 9,1 %. Sjukefråværet er lågare enn tilsvarende periode i 2017 for alle einingar med unntak av Grunnskuletenester, Helsetenester og Eigedom og teknisk drift

EINING	1. kvartal		2. kvartal		3. kvartal	4. kvartal	Sum
	2018	2017	2018	2017	2017	2017	2017
Stab/støtte	3,3 %	4,8 %	3,1 %	6,4 %	5,1 %	3,6 %	5,4 %
Grunnskuletenester	7,2 %	8,9 %	5,8 %	5,0 %	2,8 %	6,0 %	5,1 %
Barnehagetenester	11,5 %	11,9 %	10,1 %	12,1 %	7,6 %	11,5 %	9,5 %
Familie, barn og integrering	4,4 %	5,5 %	3,4 %	6,2 %	4,3 %	4,8 %	5,2 %
Helsetenester	9,3 %	7,0 %	7,6 %	4,3 %	4,7 %	7,6 %	6,1 %
Omsorgstenester	10,7 %	15,5 %	9,0 %	14,0 %	10,7 %	9,8 %	11,4 %
Byggesak, landbruk og arealforv.	1,2 %	13,2 %	1,4 %	11,9 %	8,7 %	1,4 %	7,9 %
Eigedom og teknisk drift	7,8 %	8,9 %	10,6 %	9,8 %	6,5 %	8,3 %	7,9 %
Kultur, fritid og miljø	4,4 %	16,6 %	4,3 %	7,0 %	4,3 %	0,4 %	4,6 %
SAMLA HEILE KOMMUNEN:	8,4 %	10,7 %	7,2 %	9,1 %	6,4 %	7,7 %	7,8 %

Utvikling av sjukefråværet - tabell

NB! I einingar med få tilsette vil sjølv små endringar i sjukefråvær gi store utslag.

Utvikling av sjukefråværet - grafisk framstilling

Som vanleg er det stor variasjon mellom einingane, frå 1,4 % til 10,6 % fråvær. Bortsett frå Eigedom og teknisk drift, har alle einingane ein nedgang eller om lag tilsvarende fråværestal som i 1. kvartal.

Samanlikna med 2017 har kommunen lågare fråvær både i 1. og 2. kvartal 2018, noko som gjev håp om at den jamne stigninga i fråværet dei siste åra har stoppa opp og er på retur.

I forhold til NED-satsinga, så kom kommunen i gong med NED-workshoper på avdelingsnivå i 2. tertial. Workshop er halde ved 2 barnehagar og for reinhald. Det er og fastsett datoar for NED-workshop for dei øvrige kommunale barnehagane, for dei to avdelingane ved Helsetenester som inngår i NED-satsinga, samt for halvparten av avdelingane innan Omsorgstenester. Desse workshopane er fordelt ut over hausten.

Når det gjeld resultat av NED-satsinga, så er det for tidleg å kunne vurdere dette i forhold til første halvår 2018. I tillegg til workshopen som vart halden for einingsleiarar, avdelingsleiarar, tillitsvalte og verneombod i april har det til no vore gjennomført avdelingsvise workshoper i 3 av avdelingane som inngår i NED-satsinga. 14 avdelingar står att. Bevisstgjeringsen rundt kommunen sitt arbeid med å få ned sjukefråværet og fokuset på deltaking i NED-satsinga og 10-faktorundersøkinga kan ha vore med på å påverke fråværet i positiv retning.

I samband med NED-workshopen som vart halde på leiarnivå i april, fekk einingane som ikkje inngår i NED-satsinga også tilbod om å melde inn ønskje om workshop på avdelingsnivå. Her er det imidlertid ikkje meldt inn ønskje om slike workshoper no.

Det vert elles arbeidd med å få fastsett tidspunkt for 10-faktor medarbeidarundersøking for dei forskjellige einingane. Til no har eining for omsorgstenester og stab/støtte gjennomført undersøkinga.

PERSPEKTIV FOR PROSESS OG FORNYING

Hovudmålet i styringskortet er at Haram kommune skal vere i kontinuerleg og målretta utvikling, og tydeleg i si rolle som aktør i samfunnsutviklinga.

Vurdering i forhold til styringskortet:

Prestasjonsmål	Kommentar
Delta aktivt i dei ulike delprosjekta knytt til kommunesamanslåing for å oppnå fastsette mål.	Arbeidet er no omorganisert slik at ein har styringsgrupper for alle kommunalområde og stabsområde i den nye organisasjonen. Tidlegare delprosjektgrupper vert i stor grad vidareført som faggrupper under styringsgruppene. I tillegg er det oppretta mange nye faggrupper. Kommunen deltek aktivt i alle styringsgrupper og faggrupper.
Folkehelse, universell utforming samt barn og unge sine interesser skal vere gjennomgåande tema i all planlegging.	Dette er gjennomgåande tema som kommunen tilstreber å ivareta i all planlegging.
Saman for barn og unge skal remobiliserast for å styrke tverrfagleg samhandling i organisasjonen, og for å førebu ivaretaking av perspektivet i ny kommune.	Dette punktet heng saman med eit punkt i brukarperspektivet knytt til tverrfagleg samhandling for at barn og unge skal kunne meistre eige liv, kjenne seg trygge, inkludert og verdsett. Føresetnadane for å lukkast med det var å remobilisere saman for barn og unge.
Etablere gode rutiner for oppfølging av nye lovkrav, her under nye personvernreglar.	Haram kommune samarbeider no med dei andre kommunane i nye Ålesund med å etablere rutiner for oppfølging av nye lovkrav. I høve GDPR har dei fleste kommunane i Møre og Romsdal inngått avtale med IKA Møre og Romsdal som ivaretar funksjonen som personvernombod. To personer er tilsett der dei fordeler kommunane mellom seg, samtidig som dei samarbeider for å gi kommunane best mogleg støtte i arbeidet som pågår.
Frigjere ressursar gjennom å ta i bruk nye verktøy	Over tid vil ibruktaking av nye verktøy kunne frigjere ressursar, samtidig som ein i omstillingsfasen må rekne med å bruke meir. Digitalisering, velferdsteknologi mv. er tiltak som vert arbeidd med, og som ein reknar med vil gi gevinstar.
Implementering og evt revidering av rutiner knytt til oversikt, tildeling og utleige av bustadar.	Eininga Eigedom og teknisk drift (ETD) er definert som eigar og forvaltar av kommunen sine eigedomar og har ansvar for alle fasene med å erverve, drift/vedlikehald og avhending av eigedomar og bygg. Ansvarforholdet mellom eigar og brukar er regulert gjennom avtaler som omfatter bruk og drift av alle bygg. Arbeidet med implementering av ny forvaltning er starta med innføring av nye avtaler og med ny modell for føring av kostnader og inntekter på alle bygg.

Andre ting innanfor perspektivet for prosess og fornying som det vert rapportert om:

Kommunane i Nye Ålesund har etter anbudsrunde inngått avtale med Norconsult Informasjonssystemer AS om felles kartforvaltningssystem for sentral lagring og oppdatering av kart- og plandata i SFKB. Installasjon og opplæring vert gjennomført i 3.kvartal 2018. Sentral felles kartdatabase (SFKB) er eit forvaltningssystem der kartdata frå kommunane blir direkte oppdatert i ein sentral database hos Kartverket. Kartdatabasen gir alle brukarar tilgang til ferske og kvalitetssikra data.

I samarbeid med NTNU har omsorgseininga hatt eit forskningsprosjekt med utprøving av sosial robot på Eidet omsorgssenter. Ein prøver også ut andre velferdsteknologiske løysingar som room-mate, medikamentdispenser, GPS, geofence. Som en del av nye Ålesund deltek vi i det nasjonale velferdsteknologiprogrammet.

Ein har pågåande prosjekt med kvardagsrehabilitering der målet er meistring og at pasienten skal bu i eigen heim lengst mogeleg.

Barnehageeininga arbeider for å implementere ny rammeplan. Rammeplanen er ei forskrift til Lov om barnehagar.

Grunnskuleeininga har arbeidd godt med å lage handlingsplan og skulere alle tilsette i handteringa av planen som er kalla «Trygt skulemiljø». Denne planen tar utgangspunkt i kap. 9A i Opplæringslova som skal forebygge, oppdage og stoppe krenkingar og mobbing.

Rektorar og inspektørar har delteke i remobiliseringa for å styrke tverrfagleg samhandling i einingane som har ansvar for tiltak for barn og unge. Motivasjonen er god for å vidareutvikle dette arbeidet. Alle skulane vart sertifisert som Dysleksievenleg skule i 2.tertial.

Skuleleiarane har starta opplæring inn mot nytt læreplanverk, «Fagfornyinga», som blir obligatorisk frå hausten 2020. Dette skuleåret vert det fokus på den generelle delen av planverket.

Vedlikehaldsarbeid for alle bygg blir utført i samsvar med vedtatt vedlikehaldsplan, tilstandsrapport og økonomiplan for perioden 2017 til 2020. I 2018 omfattar det mellom anna desse tiltaka:

- Brattvåg barneskule. Renovering av råteskade, nytt låssystem og oppgradering av tak. kr. 1,2 mill
- Brattvåg ungdomskule. Renovering av ventilasjonsanlegg og nytt låssystem kr.1,3 mill
- Skifte av lysarmatur ved Lepsøy og Flem barneskular (fleire bygg) kr. 0,5 mill
- Renovering av toalett ved Haramsøy Ungdomskule kr.0.5 mill
- Renovering av tak Vesterheim og Dalebu kr.2,0 mill
- Haramsenteret. Heismotor og ny dør kr. 0,5 mill

Planen har ført til auka effektivitet og betre kostnadskontroll.

ØKONOMIRAPPORT PR. 2. TERTIAL 2018

(pr. 31.08.18)

(Tala pr. 2. tertial er ikkje endelege tal ettersom rekneskapen for august ikkje er slutført, men lønsutgiftene som utgjer største kostnaden er med. Resultata frå lokale lønsforhandlingar i haust som også vil påverke 2. tertial, er ikkje med ettersom det ikkje har kome med i rekneskapen endå)

Økonomirapport 2. tertial 2018

(pr. 31.08)

Generelle inntekter / utgifter - Rekneskapsskjema 1A

	Rekneskap pr. 2.tertial 2018	Budsjett 2018	Rekneskap pr. 2.tertial 2017
Skatt på inntekt og formue	-160 604 724	-265 568 000	-152 707 656
Ordinært rammetilskot	-179 602 682	-242 982 000	-171 394 331
Andre generelle statstilskot			
Komp.invest.grunnskule	0	-915 000	-129 748
Komp.invest. omsorg	0	-2 585 000	0
Statstilskot flyktningar	-7 232 150	-12 000 000	-8 548 530
Sum frie disponible inntekter	-347 439 556	-524 050 000	-332 780 266
Renteinntekter bankinnskot	-1 607 140	-1 000 000	-1 484 500
Renteinntekter formidlingslån	-876 724	-1 200 000	-670 237
Andre renteinntekter	-43 583	-100 000	-59 540
Avkastning likviditetsplassering	-633 540	-900 000	-1 447 356
Verdiauke finansplassering	-14 446 047	-16 000 000	-12 771 395
Renteutgifter ordinære lån	12 373 923	27 912 000	15 732 833
Renteutgifter formidlingslån	1 045 511	1 200 000	897 155
Avdrag på lån	0	31 200 000	0
Motpost avskrivningar (VAR)	0	-4 066 000	0
Kalkulatorisk rente (VAR)	0	-2 282 000	0
Avdrag på pensjonsavvik	0	4 700 000	0
Netto finansinntekter/utgifter	-4 187 600	39 464 000	196 960
Til ubundne avsetningar	0	0	0
Bruk av tidleg.reknesk.m.mindreforbruk	0	0	0
Bruk av ubundne avsetningar	0	-9 000 000	0
Bruk av bundne avsetningar (fond VAR)	0	-2 431 000	0
Netto avsetninger	0	-11 431 000	0
Avsetning disp. fond	0	1 070 000	
Overføring til investeringsrekneskapen	0	0	0
Til fordeling drift (Rekneskapsskjema 1B)	-351 627 156	-496 017 000	-332 583 306

SKATTEINNGANG OG RAMMETILSKOT

Det er budsjettert med inntekter frå skatt og rammestilskot på 508,6 millionar kroner, i tråd med KS sin prognose. Etter andre tertial utgjør desse inntektene 340,2 millionar, eller 66,9% av budsjettet.

Nye tal frå SSB viser at kommunane i andre tertial har ein vekst i skatteinngang på 3,3% i høve til same periode i fjor. I RNB 2018 vert det anslått ein vekst på årsbasis på 1% for kommunane, som er eit nedjustert anslag i høve til NB 2018. Der var det anslått ein vekst på 1,3%. Nedjusteringa i RNB kjem av at ein meiner at lønsveksten i 2018 vert lågare enn tidlegare antatt. Skatteinngangen på landsbasis for kommunane ligg altså godt over vekstanslaga i RNB 2018.

Åtskilt har skatteinngangen for Haram vore slik i 2018 samanlikna med 2017:

Månad	2017	Total 2017	2018	Total 2018	Endring	Endring i %
Januar	33 200 062	33 200 062	33 511 749	33 511 749	311 687	0,94 %
Februar	877 653	34 077 715	1 927 407	35 439 156	1 361 441	4,00 %
Mars	38 556 291	72 634 006	40 348 383	75 787 539	3 153 533	4,34 %
April	1 113 411	73 747 417	977 688	76 765 227	3 017 810	4,09 %
Mai	44 739 565	118 486 982	44 870 695	121 635 922	3 148 940	2,66 %
Juni	1 441 122	119 928 104	4 124 251	125 760 173	5 832 069	4,86 %
Juli	30 534 564	150 462 668	32 612 533	158 372 706	7 910 038	5,26 %
Aug	2 244 989	152 707 657	2 232 019	160 604 725	7 897 068	5,17 %

Kommunen har ein auka skatteinngang i 2. tertial, og ligg ved utgangen 5,17% høgare enn på same tid i fjor. Isolert sett for august månad er skatteinntektene litt lågare enn for august i fjor, men langt i frå så stor nedgang som på landsbasis (24%) der hovudgrunnen til nedgangen er nedgang i restskatt i høve til august i fjor. Prognose for Haram gir ein skatteinngang på noko under snittet (91,3%) på landsbasis. Differansen vil delvis utjamnast (95,3%) gjennom skatteutjamninga i form av auka rammestilskot.

ANDRE GENERELLE STATSTILSKOT

Mesteparten av rente- og avdragskompensasjon frå investering i omsorg og skule kjem i desember månad. Husbankrenta gjennom året vil avgjere kva tilskota vert på. Ein må gå ut frå at ein tek imot om lag budsjetterte summar.

Heile momskompensasjonen går no tilbake til investeringsrekneskapen. Reglane for bokføring seier at heile momskompensasjonen på investering skal førast til inntekt i investeringsrekneskapen.

Avskrivning og renter frå VAR område er sum som først vert endeleg utrekna ved rekneskapsavslutninga. Ein må gå ut frå at desse summene vert om lag som budsjettert.

AVDRAG OG RENTER PÅ LÅN

Mesteparten av låna er no utan fast avdrag. Budsjettert sum skal betalast og det meste av avdragssummen vert betalt 4. kvartal.

Tertialrapporten viser berekna påløpne renter i perioden. For 150 millionar kroner er det bunde rente (swap) på 3,745% som løper fram til 2022. Vidare ligg 100 millionar kroner til ein swap på 3,365% som også løper fram til 2022, og 100 millionar til 2,000% som løper til 2025. Resten av låna ligg flytande mot Nibor renter i sertifikat og obligasjonsmarkedet. Det er budsjettert med ei snittrente på om lag 2,5% renter for 2018.

Ved utgangen av 2. tertial ligg 3. mnd. nibor rente på 1,03% utan kredittpåslag og p.t. renta på 1,7% med kredittpåslag. Det er venta noko renteoppgang i 2018, men budsjettert netto renteutgifter totalt bør likevel halde.

For nærmare oversikt lån og renter, samt nye låneopptak viser ein til vedlagt gjeldsrapport.

VERDI OG AVKASTNING AV MIDLAR PLASSERT I AKSJAR OG OBLIGASJONAR, SAMT AVKASTNING AV MIDLAR PLASSERT I LIKVIDITETSFOND

Pr. 1/1 2018 var investeringsfondet på kr. 261 685 855. Det er ikkje budsjettert med bruk av fondet i 2018, og det er heller ikkje betalt ut noko pr. 2. tertial frå fondet.

Pr. 1/1 2018 var verdien på midlane plassert i fond hos fire aktive forvalterar;

Langsiktige finansielle omløpsmidlar	kr. 295 328 196
Likviditetsplasseringar	<u>kr. 34 474 338</u>
	kr. 329 802 534

Carnegie gjekk ut som forvaltar i februar, og Odin forvaltning kom inn.

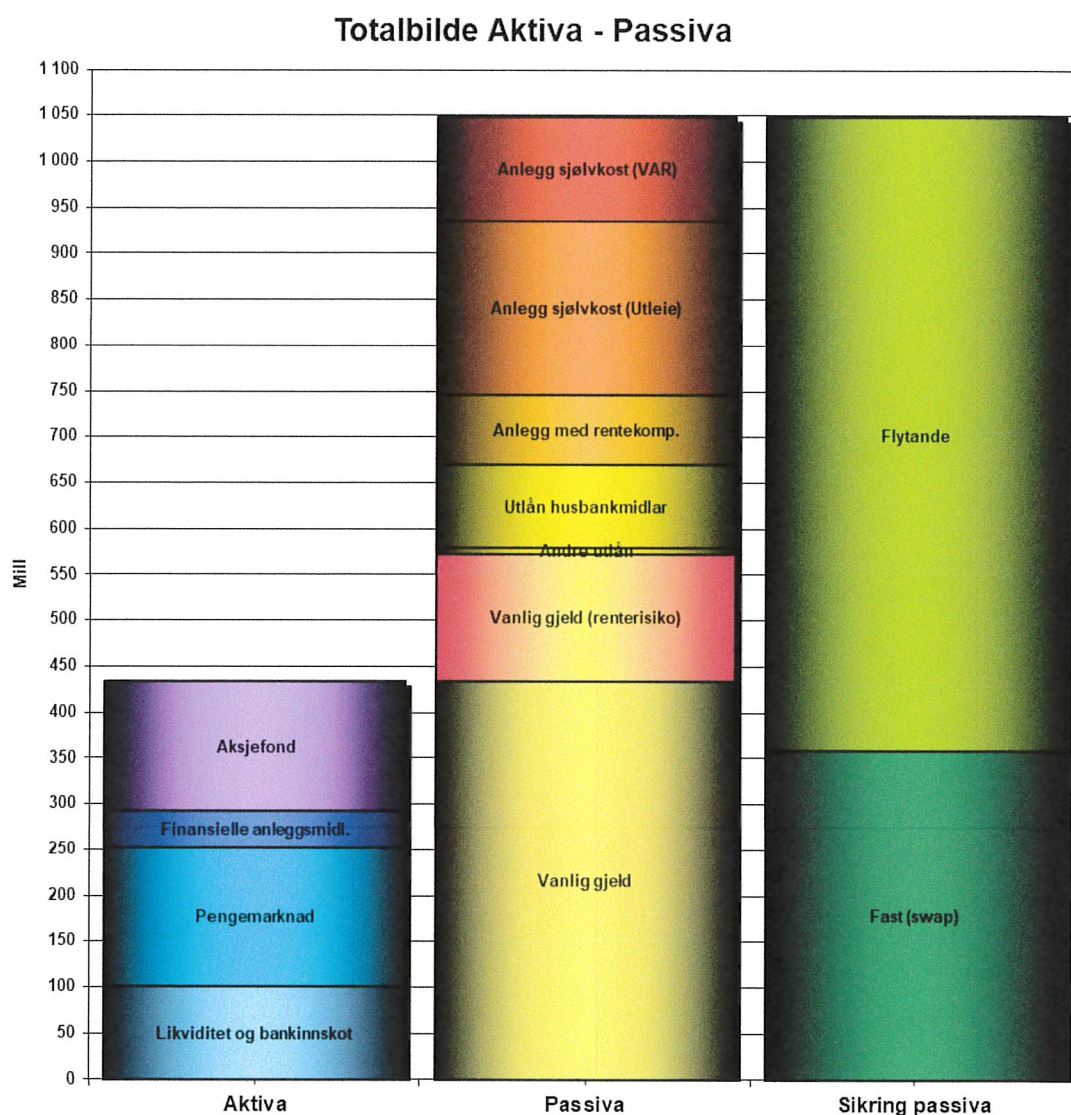
Pr. 2.tertial 2018 har verdien på midlande endra seg slik;

Januar måned	verdiauke	kr	1 240 353
Februar måned	verdiauke	kr	314 810
Mars måned	verdinedgang	kr	2 510 757
April måned	verdiauke	kr	6 362 979
Mai måned	verdiauke	kr	2 303 715
Juni måned	verdiauke	kr	730 341
Juli måned	verdiauke	kr	3 297 063
August måned	verdiauke	kr	3 341 084
Netto verdiauke pr 2. tertial 2018		kr	15 079 588
Samla innløysingar/uttak 1. og 2. tertial		kr	- 90 221 122
Innskudd ny forvaltar 1. tertial		kr	55 000 000
Samla marknadsverdi finansforvaltning pr 31/8-18		kr	<u>309 661 000</u>
Herav,			
finansielle omløpsmidlar		kr	274 553 122
likviditetsplasseringar		kr	35 107 878

Finansrapport pr. 31/8 2018 ligg ved denne økonomirapporten.

For 2018 er det budsjettert med 16 millionar kroner i avkastning på finansforvaltninga (inkl. mellomlang likviditet)

Figuren nedanfor viser eit totalbilde av kommunen sin samla gjeld og plasseringar.

OBS! Årets låneopptak på 43,085 mill NOK er ikkje med. Alle unytta lånemidler (ekskl. årets låneopptak) som står på bankkonto er medrekna under likviditet og bankinnskot på aktivaside. Unyttede lånemidler og likviditet utlikar difor kvarandre.

Sjå elles vedlagt gjeldsrapport.

DRIFTSUTGIFTER OG -INNTEKTER

Nettoutgifter i driftsrekneskapen er etter 2. tertial på 338 millionar kroner, 68,7% av det budsjetterte. Tabellen nedanfor viser korleis utgifter og inntekter for kommunen sett under eitt fordeler seg (finansinntekter/-utgifter og inntekter frå skatt og rammetilskot, dvs. ansvar 9000, er ikkje tatt med i tabellen).

2. Tertial 2018

	Akkumulert rekneskap	Forbruk %	Årsbudsjett
10 Løn, sos.utg.	289 198 056	66,3 %	436 204 000
11/12 Innsatsfaktorar	63 298 431	75,5 %	83 822 000
13 Kjøp av tenester	58 492 594	67,3 %	86 852 000
14 Overføringar	23 061 603	86,0 %	26 831 000
15 Finansutgifter	11 431	0,0 %	26 722 000
Sum utgifter	434 062 115	65,7 %	660 431 000
16 Salsinntekter	52 612 892	57,7 %	91 228 000
17 Refusjonar	43 325 206	81,9 %	52 901 000
18 Overføringar	123 664	14,2 %	869 000
19 Finansinntekter	0	0,0 %	23 487 000
Sum inntekter	96 061 762	57,0 %	168 485 000
Nettoutgifter	338 000 353	68,7 %	491 946 000

Brutto utgifter 2.tertial utgjer vel 434 millionar kroner. Av dette er 66,6% løn og sosiale utgifter (63,6% om ein tek omsyn til sjukelønsrefusjonen).

Utgifter til innsatsfaktorar er kjøp av varer og tenester som går inn som innsatsfaktorar i kommunen sin tenesteproduksjon. Dette gjeld til dømes forbruksmateriell, straum, inventar, forsikring. Kjøp av tenester gjeld utgifter til tenester levert til brukarane frå andre produsentar enn kommunen sjølv. Døme på slike kostnader er driftstilskot til private barnehagar, opphald i barnevernsinstitusjonar eller kjøp av tenester frå interkommunale føretak.

Inntektene utgjer vel 96 millionar kroner, og ligg på 57,7% av det budsjetterte. Refusjonar og overføringsinntekter er ofte ikkje jamt fordelt gjennom året. Avvik her må difor tolkast med dette i mente.

I tabellane på neste side ser ein utgiftene, inntektene og forbruk i % av årsbudsjett innanfor dei ulike driftseiningane. Tabellane gir same informasjon som Rekneskapskjema 1B for 1. tertial vil gjere, men i tillegg på hovudkontonivå.

10 Politisk			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	1 965 936	3 465 000	56,7 %
11/12	270 231	360 000	75,1 %
13	748 162	1 020 000	73,3 %
14	142 610	518 000	27,5 %
15	269	0	-
S.utg	3 127 208	5 363 000	58,3 %
16	0	47 000	-
17	22 686	404 000	5,6 %
18	0	0	-
19	0	0	-
S.innt	22 686	451 000	5,0 %
netto	3 104 522	4 912 000	63,2 %

11 Stab/støtte			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	11 172 751	17 951 000	62,2 %
11/12	5 367 451	6 073 000	88,4 %
13	2 889 353	6 000 000	48,2 %
14	1 067 329	1 933 000	55,2 %
15	2 398	1 558 000	0,2 %
S.utg	20 499 282	33 515 000	61,2 %
16	761 124	3 338 000	22,8 %
17	1 553 479	1 419 000	109,5 %
18	0	0	-
19	0	1 558 000	0,0 %
S.innt	2 314 603	6 315 000	36,7 %
netto	18 184 679	27 200 000	66,9 %

13 Tilskot kyrkjeleg fellesråd m.m.			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	0	0	-
11/12	0	325 000	0,0 %
13	0	0	-
14	4 824 750	6 843 000	70,5 %
15	0	0	-
S.utg	4 824 750	7 168 000	67,3 %
16	0	0	-
17	0	0	-
18	0	0	-
19	0	0	-
S.innt	0	0	-
netto	4 824 750	7 168 000	67,3 %

21 Grunnskuletenester			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	71 291 682	103 675 000	68,8 %
11/12	10 060 725	11 831 000	85,0 %
13	2 438 035	3 010 000	81,0 %
14	1 745 035	1 538 000	113,5 %
15	2 092	8 358 000	-
S.utg	85 537 569	128 412 000	66,6 %
16	2 611 371	3 349 000	78,0 %
17	7 743 549	3 952 000	195,9 %
18	105 464	0	-
19	0	8 358 000	-
S.innt	10 460 384	15 659 000	66,8 %
netto	75 077 185	112 753 000	66,6 %

23 Barnehagetenester			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	25 859 450	37 680 000	68,6 %
11/12	2 276 630	2 385 000	95,5 %
13	28 515 832	42 346 000	67,3 %
14	291 322	299 000	97,4 %
15	102	904 000	0,0 %
S.utg	56 943 336	83 614 000	68,1 %
16	5 228 556	7 294 000	71,7 %
17	2 699 756	592 000	456,0 %
18	5 000	824 000	-
19	0	904 000	0,0 %
S.innt	7 933 312	9 614 000	82,5 %
netto	49 010 024	74 000 000	66,2 %

25 Familie, barn og integrering			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	29 552 956	43 835 000	67,4 %
11/12	3 114 817	7 089 000	43,9 %
13	1 998 402	6 011 000	33,2 %
14	3 511 949	3 732 000	94,1 %
15	626	55 000	1,1 %
S.utg	38 178 750	60 722 000	62,9 %
16	1 356 015	1 988 000	68,2 %
17	7 001 752	13 684 000	51,2 %
18	0	0	-
19	0	55 000	0,0 %
S.innt	8 357 767	15 727 000	53,1 %
netto	29 820 983	44 995 000	66,3 %

31 Helsetenester			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	34 840 281	53 167 000	65,5 %
11/12	6 608 365	7 263 000	91,0 %
13	9 940 735	11 377 000	87,4 %
14	1 010 819	817 000	123,7 %
15	509	572 000	0,1 %
S.utg	52 400 709	73 196 000	71,6 %
16	3 119 780	3 813 000	81,8 %
17	4 582 798	12 274 000	37,3 %
18	3 500	45 000	-
19	0	572 000	0,0 %
S.innt	7 706 078	16 704 000	46,1 %
netto	44 694 631	56 492 000	79,1 %

33 Omsorgstenester			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	89 149 798	135 252 000	65,9 %
11/12	19 546 388	21 033 000	92,9 %
13	233 071	40 000	0,0 %
14	1 893 879	2 556 000	74,1 %
15	2 510	0	-
S.utg	110 825 646	158 881 000	69,8 %
16	12 872 774	20 439 000	63,0 %
17	10 558 373	11 682 000	90,4 %
18	9 700	0	-
19	0	0	-
S.innt	23 440 847	32 121 000	73,0 %
netto	87 384 799	126 760 000	68,9 %

51 Byggesak, landbruk og arealforvaltning			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	3 858 706	6 818 000	56,6 %
11/12	535 613	1 729 000	31,0 %
13	7 701	0	-
14	1 089 244	1 742 000	62,5 %
15	0	31 000	0,0 %
S.utg	5 491 264	10 320 000	53,2 %
16	2 198 781	4 248 000	51,8 %
17	1 516 244	1 704 000	89,0 %
18	0	0	-
19	0	31 000	0,0 %
S.innt	3 715 025	5 983 000	62,1 %
netto	1 776 239	4 337 000	41,0 %

52 Eigedom og teknisk drift			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	17 790 973	27 867 000	63,8 %
11/12	14 034 560	22 083 000	63,6 %
13	11 722 755	17 048 000	68,8 %
14	2 428 293	2 260 000	107,4 %
15	2 383	13 114 000	0,0 %
S.utg	45 978 964	82 372 000	55,8 %
16	24 132 647	46 116 000	52,3 %
17	4 390 265	5 877 000	74,7 %
18	0	0	-
19	0	9 879 000	0,0 %
S.innt	28 522 912	61 872 000	46,1 %
netto	17 456 052	20 500 000	85,2 %

53 Kultur, fritid og miljø			
	Reknesk.	Budsj.	Forbr.
10	3 715 524	6 494 000	57,2 %
11/12	1 483 653	3 651 000	40,6 %
13	1 451	0	-
14	5 056 373	4 593 000	110,1 %
15	541	2 130 000	0,0 %
S.utg	10 257 542	16 868 000	60,8 %
16	331 825	596 000	55,7 %
17	3 456 304	1 313 000	263,2 %
18	0	0	-
19	0	2 130 000	0,0 %
S.innt	3 788 129	4 039 000	93,8 %
netto	6 469 413	12 829 000	50,4 %

Ettersom lønskostnadane utgjer nesten 70% av totalkostnaden vil avvik her gjere størst utslag. Etter 2.tertial bør ikkje lønskostnadane overstige 63% av det budsjetterte (65% for omsorgseininga. Totalt for kommunen er forbruket 66,3% av budsjetterte lønskostnader. Korrigert for sjukelønsrefusjon vert forbruket 64,5%.

Tek ein omsyn til sjukelønsrefusjon vert forbruk av løn innan dei ulike einingane slik:

10 Politisk	56,7%
11 Stab/støtte	59,9%
21 Grunnskuletenester	66,0%
23 Bamehagetenest	64,6%
25 Familie, barn og integrering	66,9%
31 Helsetenester	63,3%
33 Omsorgstenester	64,4%
51 Byggesak, landbruk og arealforvaltning	57,5%
52 Eigedom og teknisk drift	65,6%
53 Kultur, fritid og miljø	57,3%

Halvparten av einingane ligg innanfor den ovannemnte marginen, medan resten ligg i høgste laget. Dette vert kommentert nærmare i første delen av tertialrapporten.

DRIFTSSITUASJONEN ELLES

Sett under eitt er totalsituasjonen for driftseiningane pr. 2.tertial slik:

Sum utgifter	65,7%
Sum inntekter	57,0%
Sum netto	68,7%

INVESTERINGSREKNESKAPEN

Dei største budsjett summane til investering i 2018 er følgjande:

	Rekneskap pr. 31/8-18	Budsjett 2018
Veg – vedlikehald, byggetenester	5 222 827	20 200 000
Omsorgseininga øyane – vedlikehald, byggetenester	0	9 000 000
Avlaup – vedlikehald, byggetenester	3 216 810	8 000 000
Skule Tennfjord - grunnerverv	5 440 092	7 000 000
Renoveringsprosj – vedlikehald/omb	2 076 065	7 000 000
IT – inventar, utstyr, nybygg, renov.	2 171 970	6 000 000
Rådmann - grunnerverv	0	5 000 000
Vatn – vedlikehald, byggetenester	1 404 047	4 000 000
Vaktmeistrar – vedlikehald, byggeten.	5 730 683	4 000 000

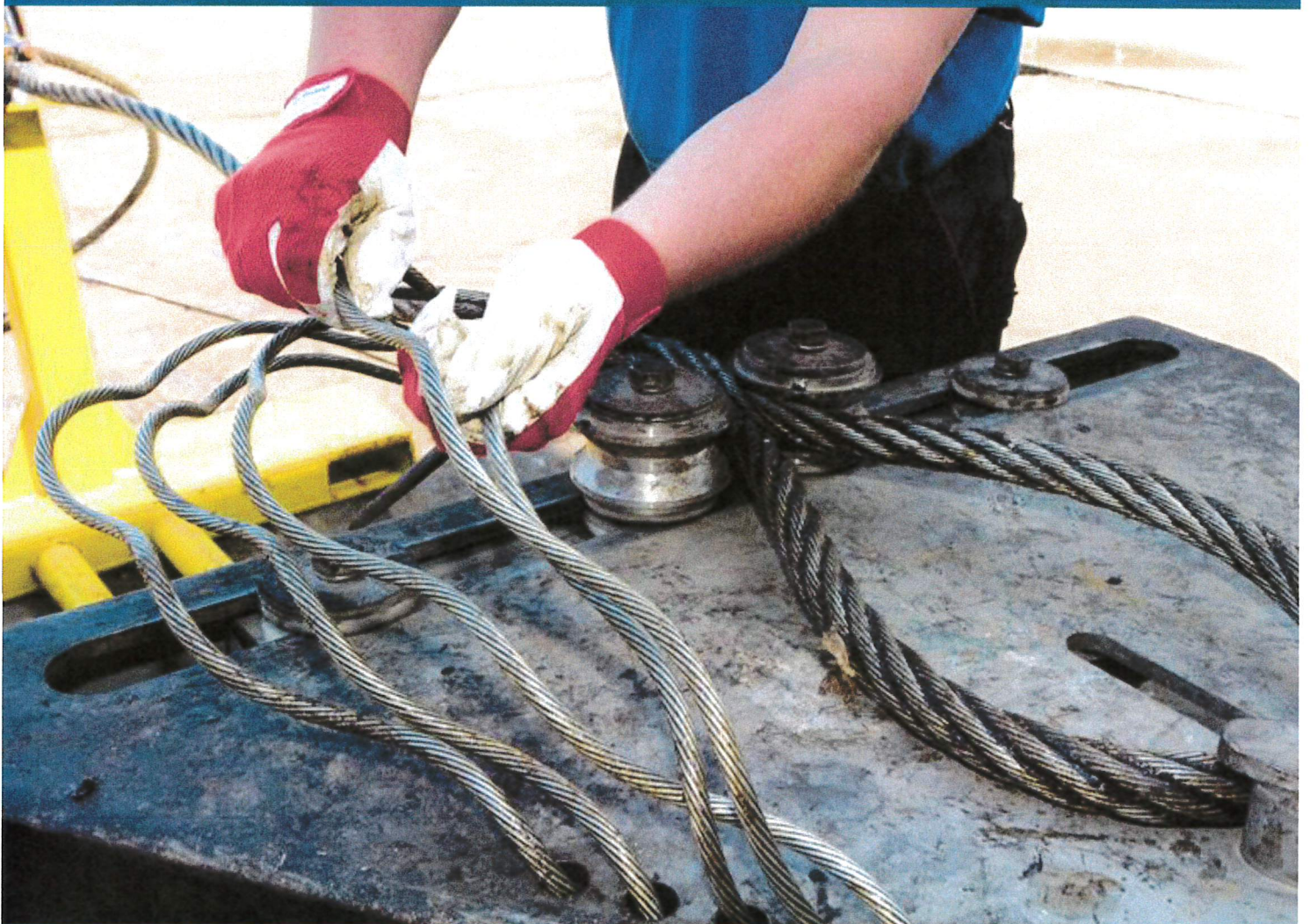
KONKLUSJON

Ein del einingar ligg i høgste laget etter 2. tertial. Spesielt med tanke på at lokalt lønsoppgjer i haust ikkje er med i tala. Ein viser her til einingsleiarane sine kommentarar i første del av tertialrapporten. På finansieringssida har det vore skatteinngang litt under landsgjennomsnittet som venta, og ei positiv utvikling i marknadsverdi på finansplasseringa i høve til det som er budsjettert. Einingane må framleis styre etter gjevne budsjetttrammer, samtidig som ein må sjå på moglegheitene for budsjettjusteringar/tiltak.

HARAM

World-Class Team Builders

HARAM
KOMMUNE

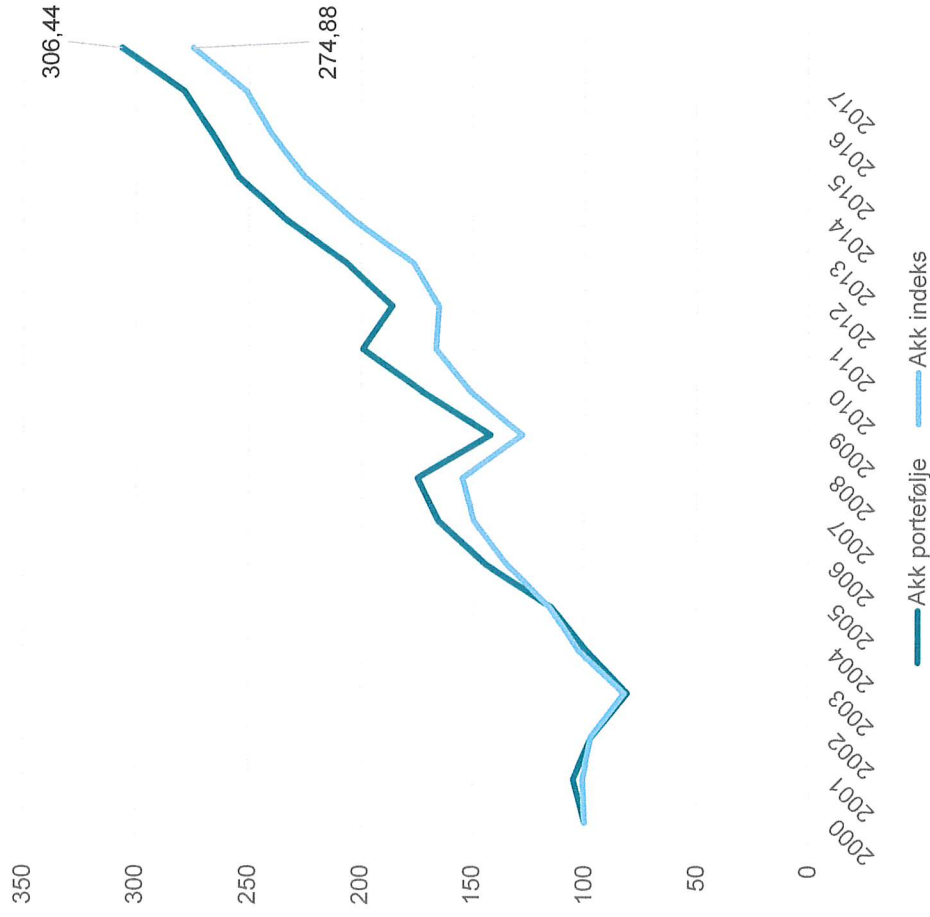
Haram kommune

Rapport per 31.08.2018

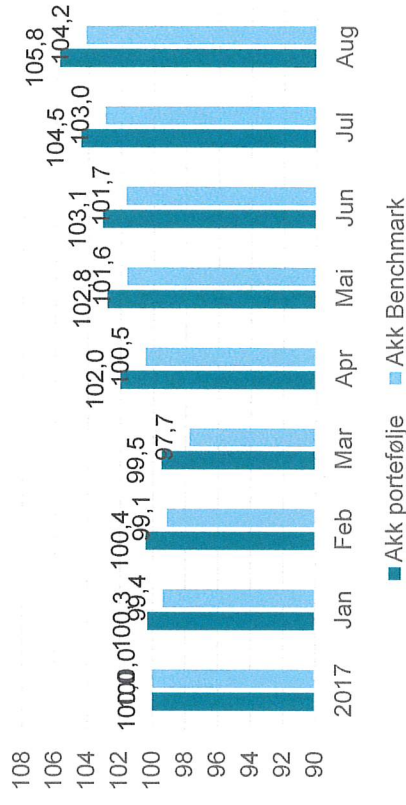

Historisk avkastning portefølje

Historisk porteføljeutvikling (år)

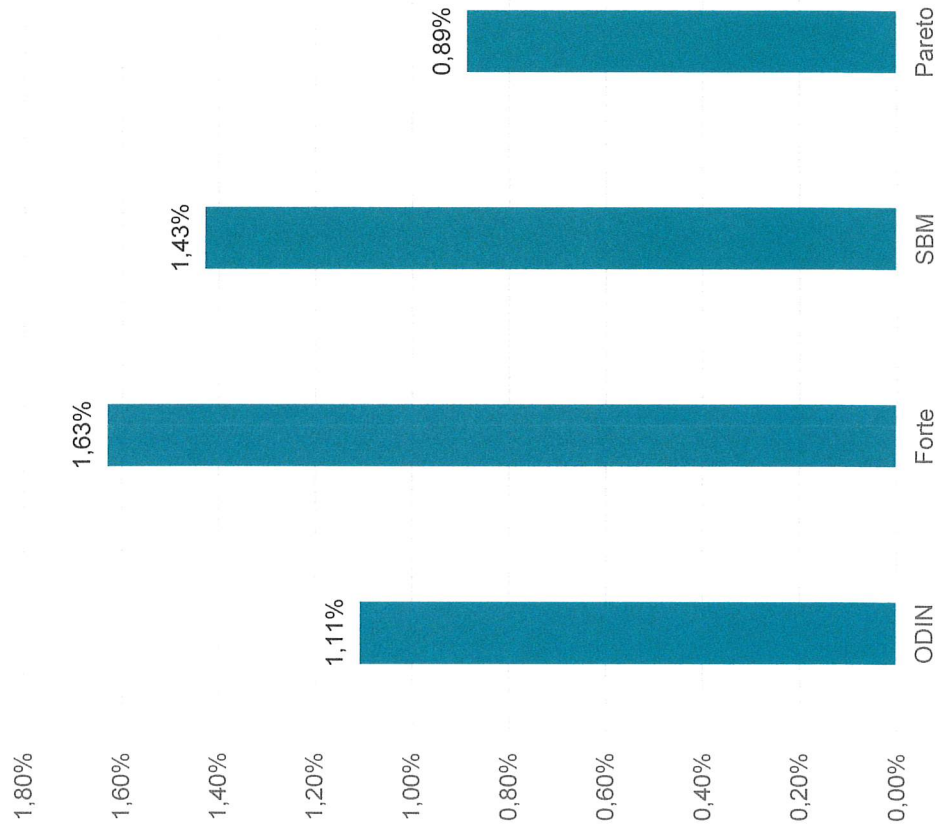
Avkastning hiå

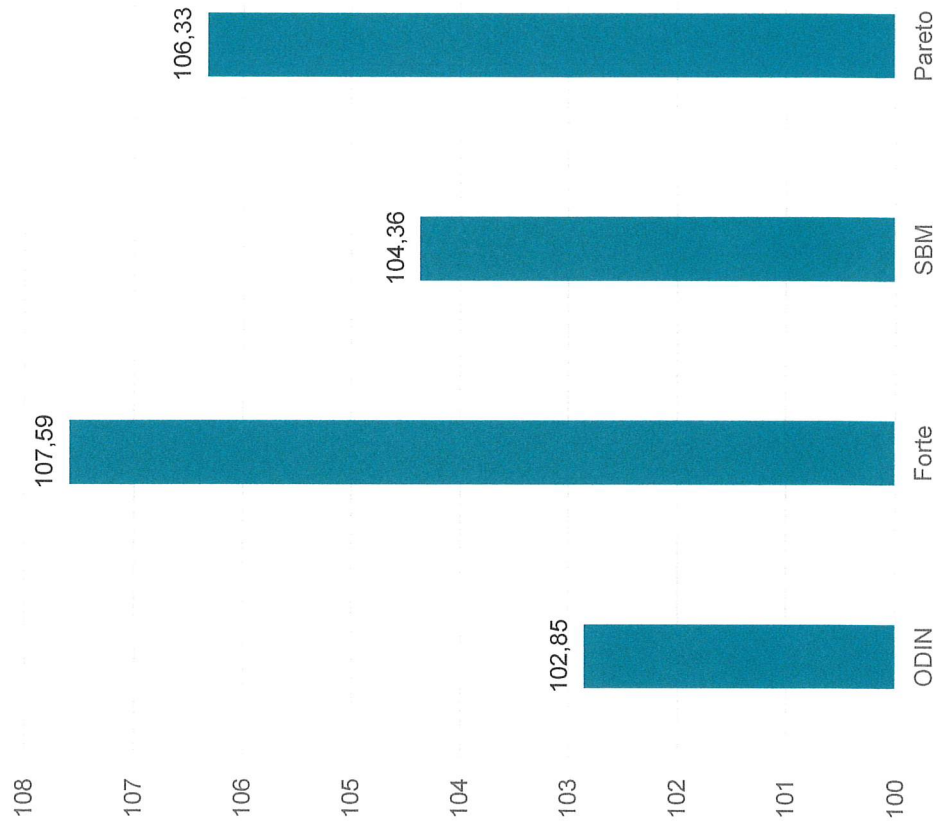
	PORTEF.	Bench (25/25/50)
Jan	0,29	-0,64
Feb	0,13	-0,23
Mars	-0,96	-1,40
April	2,54	2,78
Mai	0,80	1,15
Juni	0,30	0,08
Juli	1,30	1,26
Aug	1,26	1,17

Forvalteravkastning

Siste måneds avkastning per forvalter

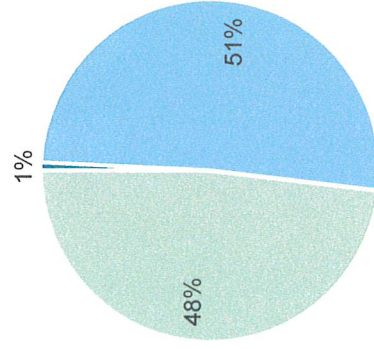

Akk avkastning per forvalter 2018

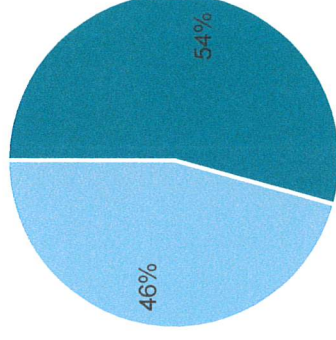
Porteføljeallokeringer

Allokering portefølje

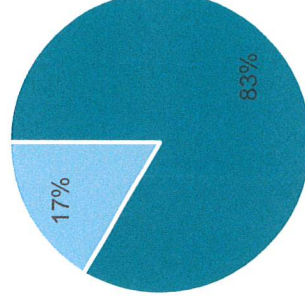
■ Kontanter ■ Sum aksjer ■ Sum renter

Aksjeallokering

■ Norge ■ Internasjonalt

Renteallokering

■ Norge ■ Internasjonalt

Samlet Haram kommune

		Markedsverdi kr	Prosent
Kontanter		kr 1 880 509	1 %
Aksjer			
	Norge	kr 72 023 342	28 %
	Internasjonalt	kr 60 917 557	23 %
Sum aksjer		kr 132 940 899	51 %
Renter			
	Norge	kr 104 447 665	40 %
	Internasjonalt	kr 20 829 049	8 %
Sum renter		kr 125 276 714	48 %
Sum		kr 260 098 122	100 %

Delporteføljene*

ODIN Forvaltning

Kontanter	Markedsverdi kr	Prosent
Aksjer	kr -	0 %
Norge	kr 4 204 351	7 %
Internasjonal	kr 19 153 155	34 %
Sum aksjer	kr 23 357 506	41 %
Renter	kr 25 276 346	45 %
Internasjonal	kr 7 925 212	14 %
Herav høyrente	kr 4 648 218	8 %
Sum renter	kr 33 201 558	59 %
Sum	kr 56 559 064	100 %

Spb Møre

Kontanter	Markedsverdi kr	Prosent
Aksjer		0 %
Norge	kr 24 809 990	36 %
Internasjonal	kr 13 322 607	19 %
Sum aksjer	kr 38 132 597	55 %
Renter	kr 31 272 872	45 %
Internasjonal	kr -	0 %
Herav Høyrente	kr 8 333 894	12 %
Sum renter	kr 31 272 872	45 %
Sum	kr 69 405 469	100 %

Forte Fondsforvaltning

Kontanter	Markedsverdi kr	Prosent
Aksjer	kr 867 584	1 %
Norge	kr 14 591 286	22 %
Internasjonal	kr 18 692 083	28 %
Sum aksjer	kr 33 283 369	50 %
Renter	kr 26 054 299	39 %
Internasjonal	kr 6 554 238	10 %
Herav høyrente	kr 6 554 238	10 %
Sum renter	kr 32 608 537	49 %
Sum	kr 66 759 490	100 %

Pareto

Kontanter	Markedsverdi kr	Prosent
Aksjer	kr 1 012 925	2 %
Norge	kr 28 417 715	42 %
Internasjonal	kr 9 749 712	14 %
Sum aksjer	kr 38 167 427	57 %
Renter	kr 21 844 148	32 %
Internasjonal	kr 6 349 599	9 %
Herav høyrente	kr 17 271 673	26 %
Sum renter	kr 28 193 747	42 %
Sum	kr 67 374 099	100 %

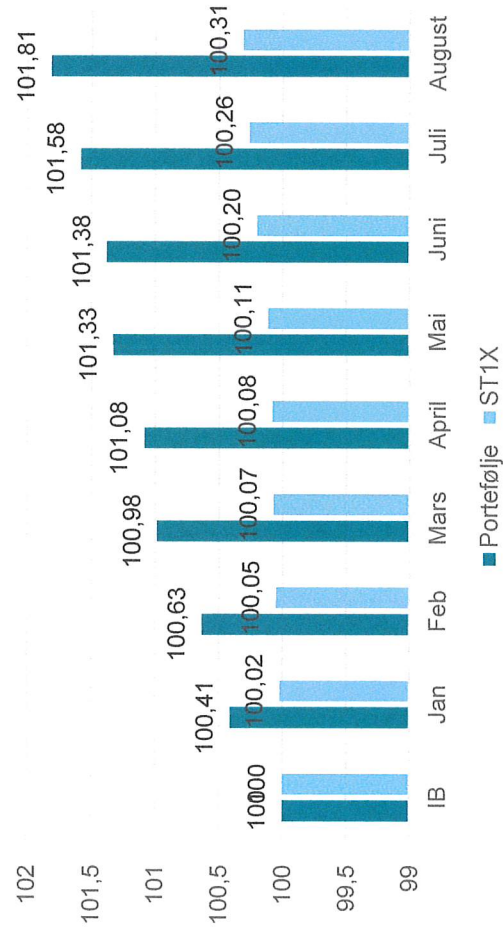

* Høyrenteandel i Forte Fondsforvaltning, Sparebanken Møre og Pareto er betrakte som et estimat

Likviditetsforvaltning

	Markedsverdi	i %	Sist måned	Hiå
Pareto Høyrente	kr 12 556 318	36 %	0,20 %	1,82 %
Forte Obligasjon	kr 22 551 560	64 %	0,25 %	1,89 %
Sum	kr 35 107 878	100 %	0,23 %	1,81 %

Avkastning likviditetsportefølje 2018

Kommentarer

- Benchmark:
 - Jeg anvender samme benchmark som Pareto anvendte i sin rapport
 - Oslo Børs (OSEBX) 25%
 - MSCI World 25%
 - ST4x – 3 års stat 50%
- I Paretos renteporteføljer har jeg lagt til grunn at 50% av Pareto Høyrente og 100% av Pareto Nordic Corp Bond er høyrente. Dette er å betrakte som estimer.

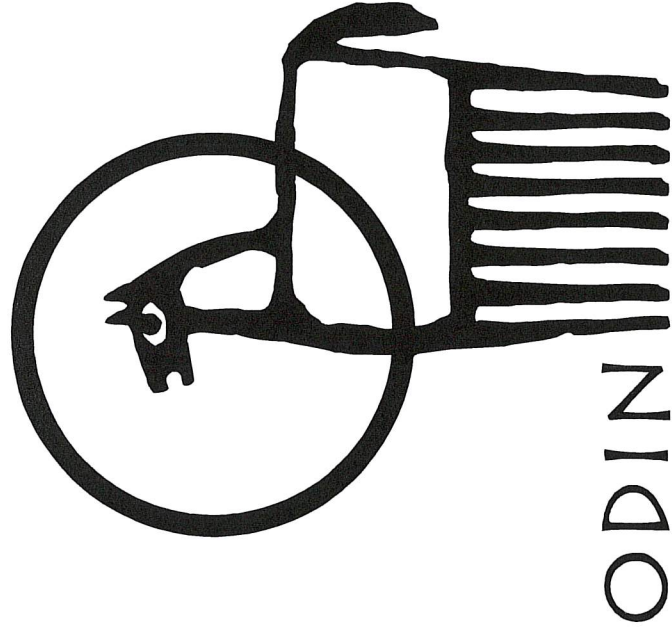
Disclaimer

Vi gjør oppmerksom på at historisk avkastning ikke er noen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, fondets risiko samt kostnader ved forvaltning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap.

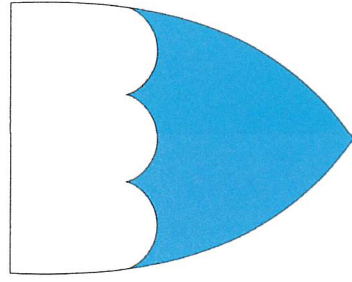
Ansatte i ODIN Forvaltning AS kan handle for egen regning i flere typer finansielle instrumenter. Dette innebærer at ansatte i ODIN Forvaltning AS kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i denne rapporten, samt andeler i ODINs verdipapirfond. Ansattes egenhandel skal skje i henhold til ODIN Forvaltning AS interne retningslinjer for ansattes egenhandel, som er utarbeidet i henhold til verdipapirhandelloven og Verdipapirfondenes forenings bransjestandard.

Du finner mer informasjon på www.odinfond.no

Rapporten er basert på tilgjengelig informasjon fra hhv Pareto Asset Management, Fortefondene og Sparebanken Møre – i tillegg til ODIN Forvaltning. Vi tar forbehold om feil i rapporten og ber gjerne om tilbakemeldinger.

skaper verdier for fremtiden

Finansrapport Haram kommune

Forvaltning av gjeldsportefølje og finansieringsavtaler

Rapport 2018 1 januar til 31 august

(Rapportdato 31. august, utskrevet 3. september 2018)

Innholdsfortegnelse

Side 3: Oppsummering og nøkkeltall – del I
Side 4: Oppsummering og nøkkeltall – del II
Side 5: Fordeling rentebinding
Side 6: Finansreglementets krav og strategi
Side 7: Porteføljens rentebindingstid og renterisiko
Side 8: Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko
Side 9: Utvikling i rentebindingstid
Side 10: Utvikling i gjennomsnittrente
Side 11: Utvikling i lånegjeld
Side 12: Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden
Side 13: Forfall og rentereguleringer i perioden
Side 14: Motpartsoversikt rentebytteavtaler
Side 15: Motpartsoversikt rentebytteavtaler
Side 16: Markedskommentar
Side 17: Ordliste, forklaringer og beregninger

Appendiks I: Oversikt rentebetingelser og rentekostnader
Appendiks II: Stamdataoversikt

Forbehold

Denne rapporten er utarbeidet av Bergen Capital Management AS (heretter BCM) i samsvar med forskrift om finansforvaltning og Kundens reglement for finansforvaltning. Rapporten baserer seg på kilder som vurderes som pålitelige, men BCM garanterer ikke at informasjonen i rapporten er presis eller fullstendig.

Uttalelsene i rapporten reflekterer oppfatninger på det tidspunkt rapporten ble utarbeidet, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten varsel.

Denne rapporten skal ikke forstås som et tilbud eller anbefaling om kjøp eller salg av finansielle instrumenter. BCM påtar seg intet ansvar for verken direkte eller indirekte tap eller utgifter som skyldes forståelsen av og/eller bruken av denne rapporten.

Denne rapporten er kun ment å være til bruk for våre klienter, ikke for offentlig publikasjon eller distribusjon, men BCM tar dog ingen forbehold om klienters eventuelle offentliggjøring. Ansatte i BCM kan eie verdipapirer i selskaper som er omtalt i rapporten, og kan kjøpe eller selge slike verdipapirer.

Rapporten er utarbeidet på et gitt tidspunkt, verdiendringene kan være store i låne- og verdipapirmarkedet slik at endelig resultat vil kunne avvike, det er brukt beste anslag på gitte tidspunkt som markedspriser i rapporten.

Historisk resultat i porteføljor forvaltet av BCM er ingen garanti for fremtidig resultat. Fremtidig resultat vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, porteføljens risiko, samt kostnader ved forvaltning.

Rapporten inneholder kun gjeld som er forvaltet av BCM. Rapporten er utarbeidet på basis av opplysninger fra långivere og Kunde, BCM kan ikke ta ansvar for riktigheten av denne informasjonen oppgitt fra tredjeparter. Ved reproduksjon eller annen bruk av rapporten bør rapporten i sin helhet vedlegges. Rapporten gir et øyeblikksbilde på rapporteringstidspunkt, slik at porteføljens sammensetning og risiko p.t. kan være høyere eller lavere.

BCM vil sjekke av status mot Kundens finansreglement ved rapportering. Men BCM oppfordrer Kunden til å foreta nødvendige kontroller, da det er Kunden selv de facto som er ansvarlig for at gjeldsporteføljen er i henhold til vedtatt reglement. Dersom BCM ikke mottar innvendinger mot rapporten innen 10 virkedager etter utsendt rapport anses rapporten som korrekt og akseptert av Kunden.

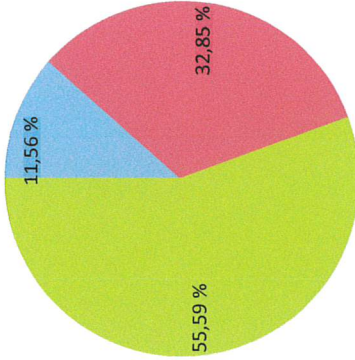
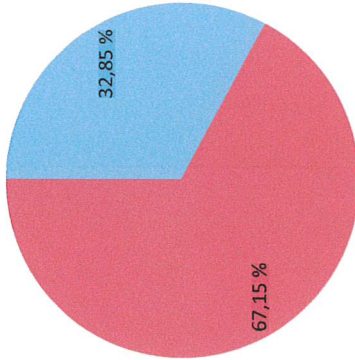
Oppsummering og nøkkeltall – del I

Nøkkeltall	31.08.2018	01.01.2018	Forklaring	Kommentar
Total lånegjeld	Kr. 1 089 906 581	Kr. 1 047 537 723	Viser samlet lånegjeld ved utløpet av rapporteringsperioden. Inkluderer alle lån som er gjengitt i stamdataoversikten.	
Rentebindingstid (inkl. rentebytteavtaler med fremtidig oppstart dersom det finnes slike i porteføljen).	1,78 ÅR	1,98 ÅR	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder. Rentebindingstid er et kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier.	
Vektet gjennomsnittrente	1,87 %	1,89 %	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.	
Kapitalbinding	2,19 ÅR	-	Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.	

Oppsummering og nøkkeltall - del II

Nøkkeltall	31.08.2018	01.01.2018	Forklaring	Kommentar
Derivat volum (i % av gjeld)	32,11 %	33,41 %	Andel derivater (rentebytteavtaler, FRA, etc.) i (%) forhold til lånevolum.	
Rentebinding under 1 år	67,15 %	65,82 %	Andel forfall av rentebinding kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljens som har renteregulering innenfor det nærmeste året.	
Kapitalbinding under 1 år	87,70 %	-	Andel forfall kommende år, dette nøkkeltallet viser hvor stor andel av porteføljens som kommer til forfall innenfor det nærmeste året.	
Rentesensitivitet (1 %-poeng økning)	Kr. 7 319 066	Kr. 6 895 377	Estimat på økt rentekostnad ved 1 % - poeng økning i det generelle rentenivået (total gjeld x Rentebinding under 1 år x 1 %). Viser hvor mye porteføljens rentekostnad kommer til å øke med p. a. 1 år frem i tid ved 1 %- poeng økning i det generelle rentenivået. Måltallet er lineært.	

Fordeling rentebinding

Fordeling	Saldo	Prosentvis av total	Fordeling
Rentebinding over 1 år (fastrente)	358 000 000	32,85 %	 11,56 % 32,85 % 55,59 % Flytende rente (p.t. vilkår) Rentebinding > 1 år Rentebinding < 1 år
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	605 885 000	55,59 %	
Sum rentebinding	963 885 000	88,44 %	
Flytende rente (p.t. vilkår)	126 021 581	11,56 %	
SUM	1 089 906 581	100,00 %	
Fordeling	Saldo	Prosentvis av total	
Rentebinding over 1 år (fastrente)	358 000 000	32,85 %	 32,85 % 67,15 % Rentebinding > 1 år Rentebinding < 1 år
Rentebinding under 1 år (flytende rente)	731 906 581	67,15 %	
SUM	1 089 906 581	100,00 %	

Forklaring til tabeller og grafer

Tabellene over viser fordelingen for gjeldsporteføljen angitt ved bruk av enkel rentebinding. Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år på rapporteringsdato. Lån med flytende rente er sertifikat, obligasjoner og gjeldsbrevlån med gjenværende rentebinding under 1 år. Dersom porteføljen inneholder lån med p.t. vilkår har de 14 dagers rentevarsel og oppsigelsestid og en rentebinding på 14 / 365 = 0,04. Dersom porteføljen inneholder lån med Nibortilknytning (3 eller 6 MND) er de sortert som lån med rentebinding under 1 år. Det er til enhver tid gjenværende rentebinding som er utgangspunkt for beregning av om fastrentene er under eller over 1 år. Figurene viser grafisk fordeling av gjeldsporteføljen målt ved bruk av enkel rentebinding. Alle lån som er medtatt i beregningen er gjengitt i "stamdataoversikten" som er vedlagt denne rapporten.

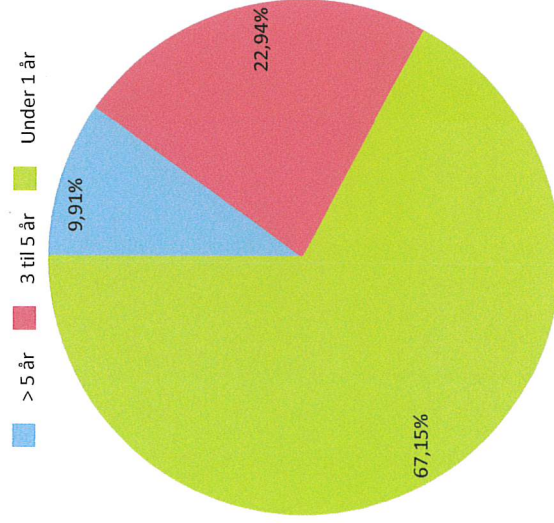
Finansreglementets krav og strategi

Krav i gjeldende reglement	Status	Kommentar
Formålet med forvaltninga er å sikre ein lågast mulig finansieringskostnad, stabil finansiering og god likviditet.	OK	
Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskap.	OK	
Det er adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet.	OK	
Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).	OK	
Maksimal rentebindingstid er 10 år.	OK	
Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon/vektet gjennomsnittlig rentebinding) på samlet rentebærende gjeld, skal til enhver tid være mellom 1-5 år.	OK	
Porteføljen kan ta i bruk rentebytteavtaler (renteswaps) og framtidige renteavtaler (FRA). Bruk av andre ikkje-renteberande finansielle instrumenter er ikkje tillate.	OK	
Refinansieringsrisiko skal reduserast ved å spreie tidspunkt for renteregulering og låneforfall høveleg.	OK	
Enkelt lån skal ikkje utgjere meir enn 25% av den samla gjeldsporteføljen.	OK	
Gjennomsnittlig løpetid på porteføljen (tid til forfall) bør være meir enn eitt år.	OK	
Under elles like forhold vil det være formålstjenleg at kommunen fordelar låneopptaka på fleire lånegjevarar.	OK	
Minst tre låneinstitusjonar skal hovudsakleg snørøyst ved låneinntak. <i>Krav til forvaltning av gjeldsporteføljen i henhold til gjeldende finansreglement. Kommentaar kun dersom det er avvik fra finansreglement.</i>	OK	

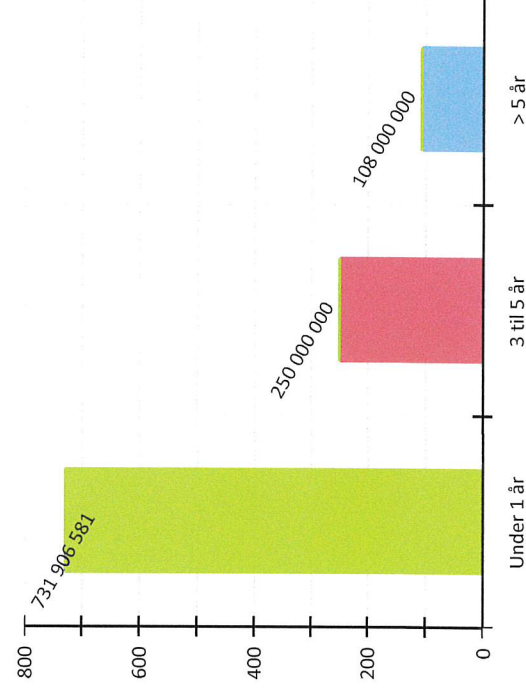
Porteføljens rentebindingstid og renterisiko

Intervall	Pålydende i NOK	Rentebindingstid	Andel	Akkumulert andel	Økning i rentekostnad ved 1% renteøkning
Under 1 år	731 906 581	0,40	67,15%	67,15%	kr 7 319 066
1 til 2 år	0	0,00	0,00%	67,15%	kr 7 319 066
2 til 3 år	0	0,00	0,00%	67,15%	kr 7 319 066
3 til 5 år	250 000 000	3,64	22,94%	90,09%	kr 9 819 066
> 5 år	108 000 000	6,81	9,91%	100,00%	kr 10 899 066
SUM	1 089 906 581	1,78	100,00%		

Rentebindingsintervall i % av porteføljen

Rentebindingsintervall i NOK

Kommentar

Rentebindingstid brukes ofte for å måle renterisiko. Det gir et uttrykk for hvor følsom kontantstrømmene til lånene er for en endring i markedsrentene. Man kan se på rentebindingstid som vektet gjennomsnittlig rentebinding for et lån eller en plassering. Porteføljens rentebindingstid er i tabellen målt ved slutten av rapporteringsperioden.

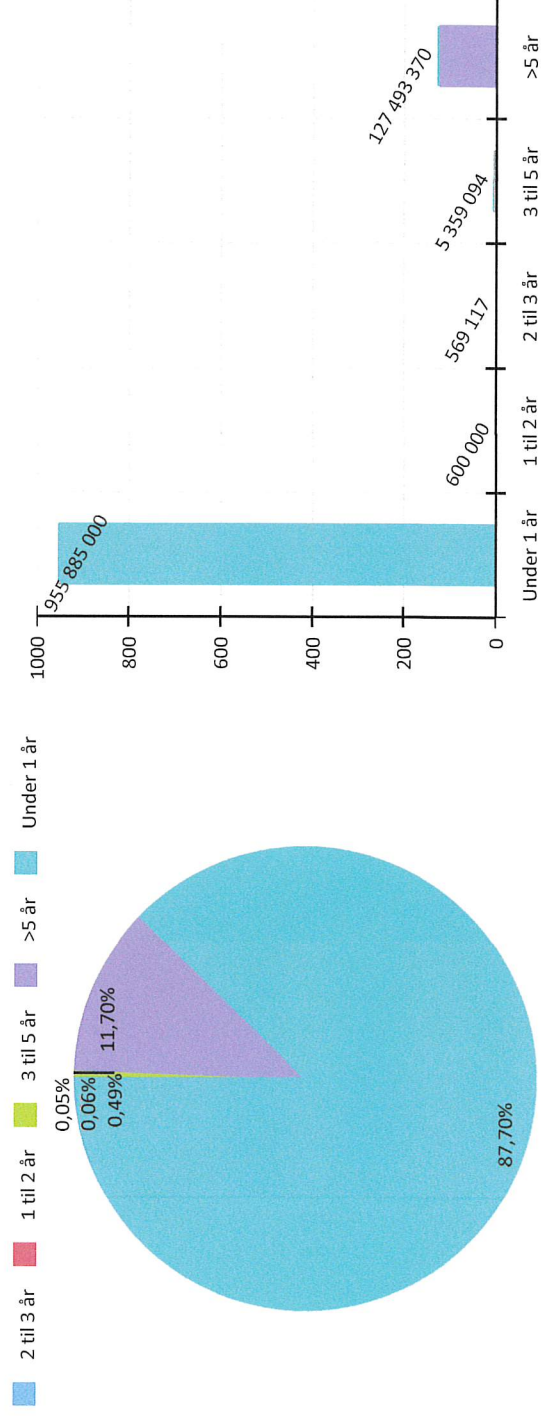
Rentebindingen er i tråd med finansreglement og rentesikringsstrategi, hvor forutsigbarhet i rentekostnadene er et viktig element. Porteføljens rentebindingstid under 1 år vil være svært sensitive for bevegelser i markedsrentene. Porteføljens rentebindingstid over 5 år vil ha svært forutsigbare rentekostnader i de kommende årene. Alt annet like vil en slik forutsigbarhet ha en pris / «forsikringspremie», som må vurderes opp mot reduserte rentekostnader. Kolonnen økning i rentekostnad ved 1 %- poeng renteøkning viser økt årlig rentekostnad om 1 år, om 2 til 3 år, om 3 til 5 år og om 5 år dersom renten stiger med 1%-poeng. Dvs. når alle bindingene i porteføljen er løpt ut vil økt rentekostnad være 1 % x total gjeld.

Porteføljens kapitalbinding og refinansieringsrisiko

Forfallsintervall	Pålydende i NOK	Kapitalbinding	Prosentvis andel av porteføljen	Kommentar
Under 1 år	955 885 000	0,36	87,70%	Tabellen viser gjenværende tid frem til forfallstidspunkt for lånene i porteføljen. Det er tatt hensyn til kapitalbevegelser som f.eks. avdrag i beregningene.
1 til 2 år	600 000	1,50	0,06%	
2 til 3 år	569 117	2,13	0,05%	Desto høyere tall desto lavere refinansieringsrisiko. Et 3MND sertifikat vil ved inngåelse ha 0,25 i kapitalbinding.
3 til 5 år	5 359 094	3,67	0,49%	
>5 år	127 493 370	15,79	11,70%	Figurene viser en grafisk fremstilling av refinansieringsrisikoen i porteføljen.
SUM	1 089 906 581	2,19	100,00%	

Portefølj med kapitalbinding under 1 år har et stort kapitalbehov det kommende året.

Forfallsintervall i NOK

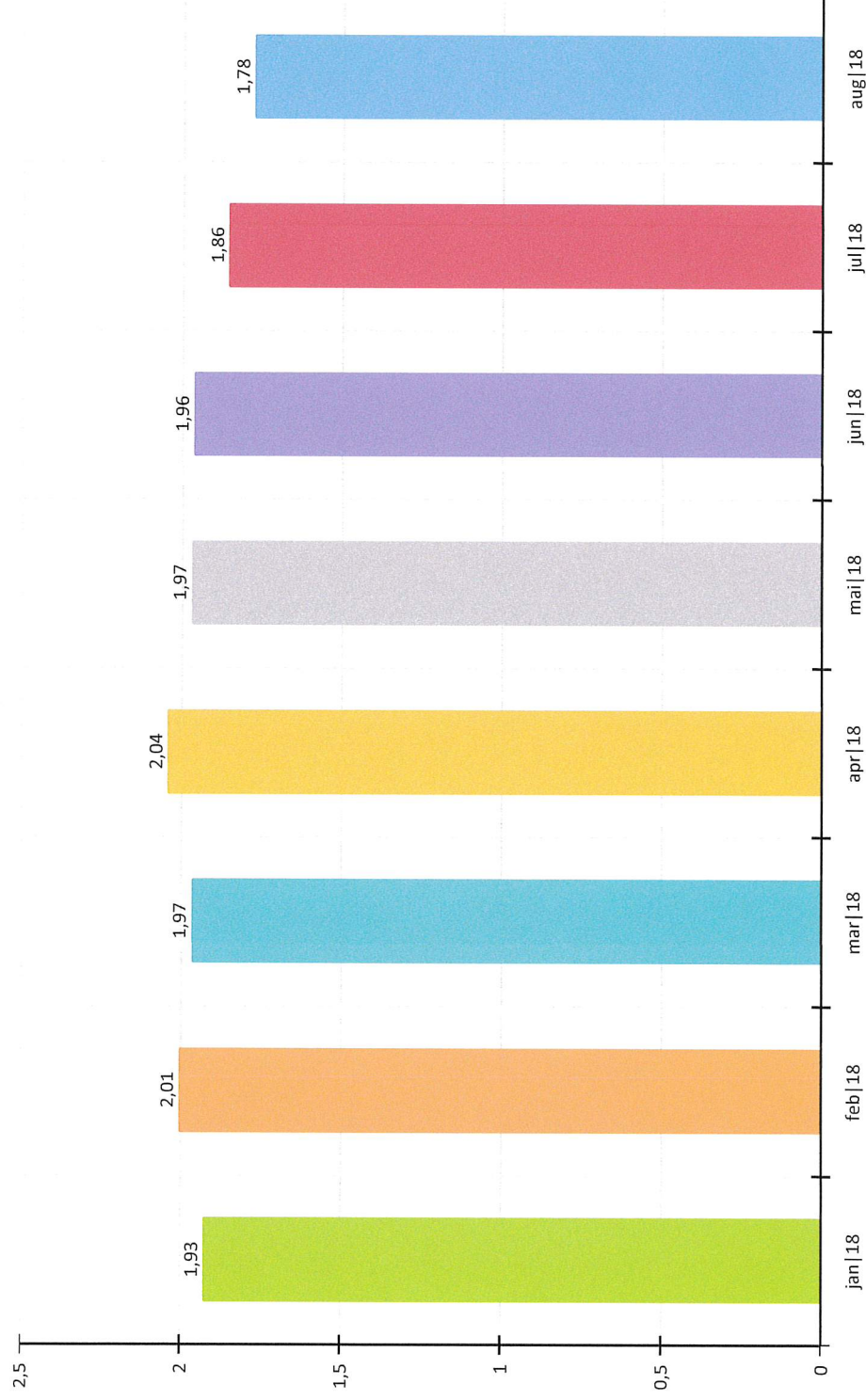

Porteføljens kapitalbinding må vurderes ut fra et kostnads-, -rente og porteføljeperspektiv. Korte lån er normalt sett vesentlig billigere enn lengre lån.

Beregninger av nøkkeltall er gjort ved bruk av lånets nedbetalingsprofil. Långiver har ofte en mulighet til å kreve fortløpende innfrielse slik at juridisk løpetid kan avvike.

Utvikling i rentebindingstid

Utvikling i rentebindingstid

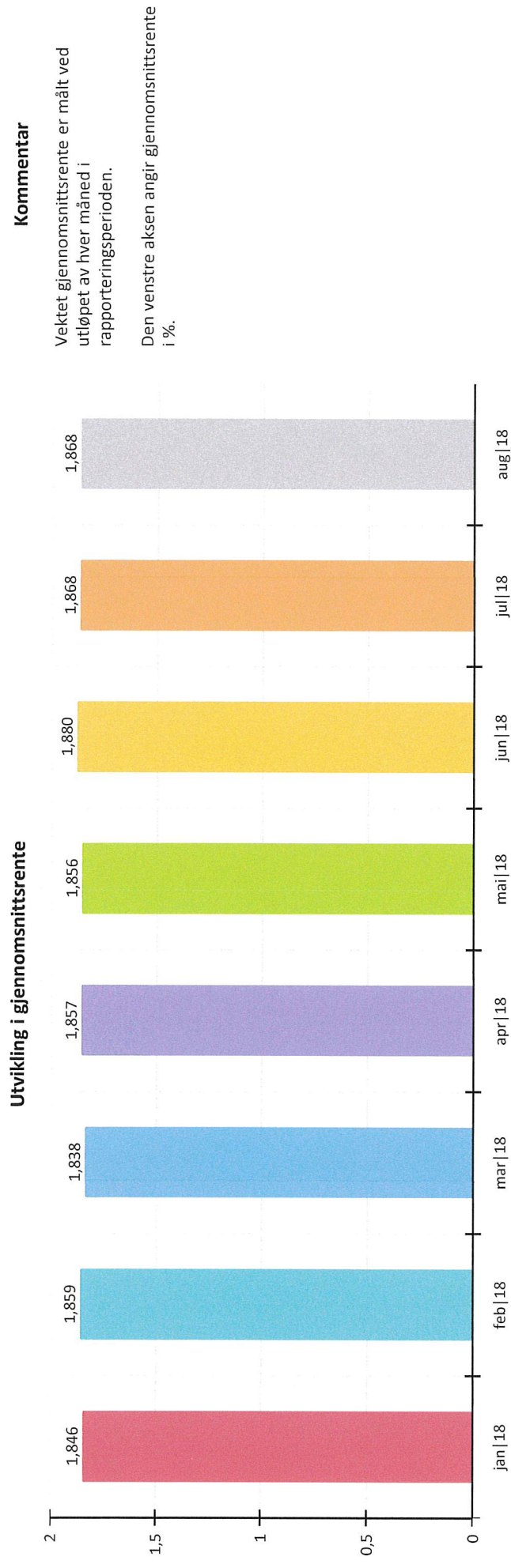
Kommentar

Rentebindingstid er målt ved utløpet av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre akselen angir rentebindingstid i antall år.

Utvikling i rentebinding er beregnet eksklusiv rentebytteavtaler med fremtidig oppstart. Se side 3 for beregninger inklusiv fremtidige rentebytteavtaler.

Utvikling gjennomsnittrente

Porteføljen og markedsrenter

(Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for angitt løpetid)

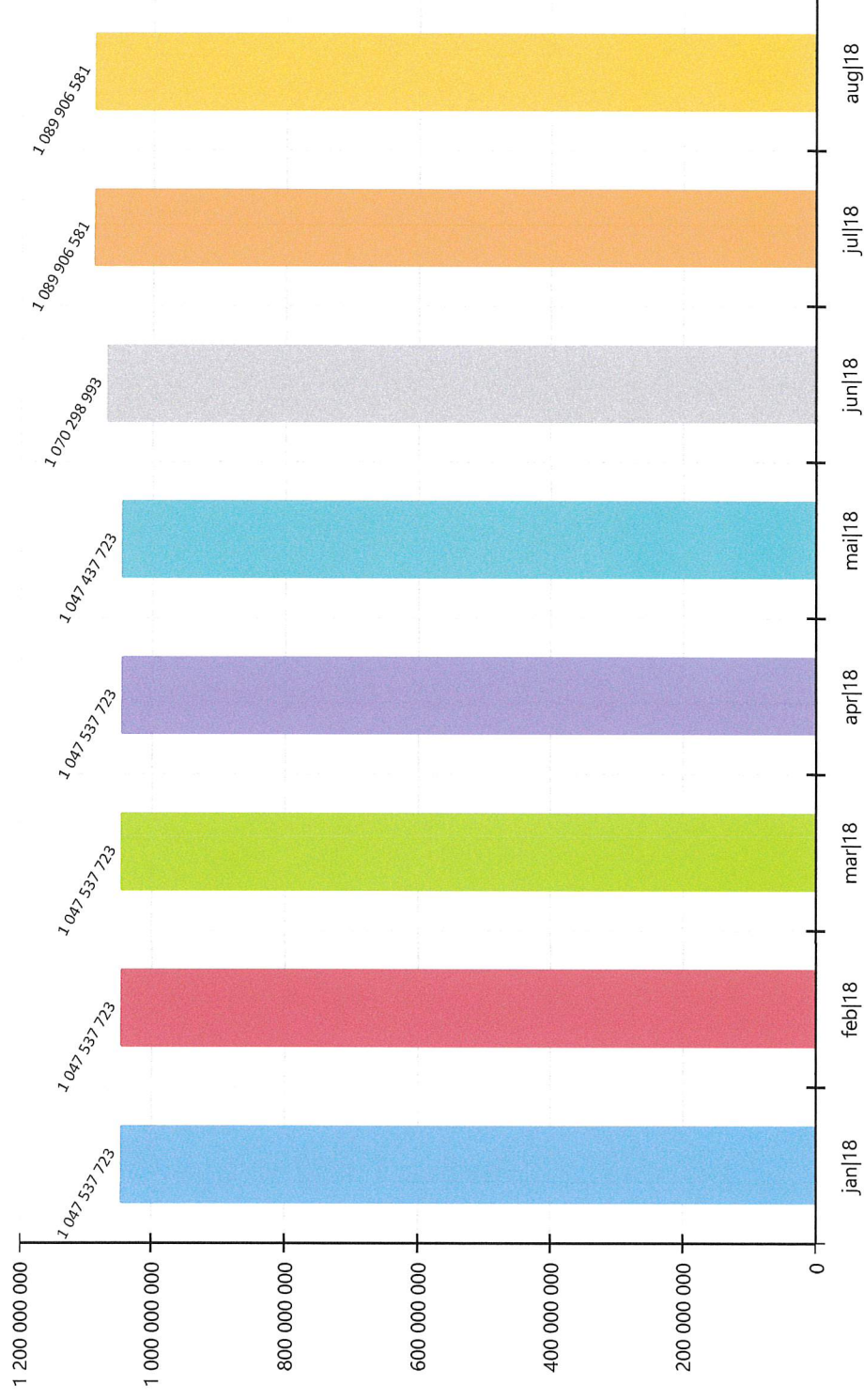
Vektet gjennomsnittrente	P.T.KBN	Norges Bank (follorenten/styringsrenten)	3 MND	6 MND	12 MND	3 År	5 År
1,87 %	1,70 %	0,50 %	0,85 %	1,05 %	1,22 %	1,84 %	2,19 %

Markedsrenter og porteføljens betingelser

Ved utløpet av rapporteringsperioden

Utvikling i lånegjeld

Utvikling lånegjeld

Kommentar

Lånegjeld er målt ved utgangen av hver måned i rapporteringsperioden.

Den venstre aksen angir lånegjeld i kroner.

Opptak av nye lån og refinansieringer i perioden

Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
DNB	22.01.2018	152 200 000	0,733	19.03.2018	NO0010814767	Følger forfall på swap
DNB	16.02.2018	153 600 000	1,023	15.02.2019	NO0010816333	Gunstig rente på 12 mnd sertifikat, fastrenter har økt mye siste tiden
SEB MB	02.03.2018	100 000 000	0,968	04.06.2018	NO0010818131	Følger forfall på swap
SEB MB	19.03.2018	152 200 000	1,028	20.09.2018	NO0010819741	Følger forfall på swap, men grunnet forfallstruktur i porteføljene valgte man 6 mnd i stedet for 3
DNB	23.04.2018	160 000 000	1,185	23.04.2019	NO0010821689	Gunstig rente på 12 mnd sertifikat, fastrenter har økt mye siste tiden
SEB MB	04.06.2018	100 000 000	1,048	28.09.2018	NO0010823941	Følger forfall på swap
DNB	08.06.2018	151 485 000	1,202	07.06.2019	NO0010825003	Rentekurven i sertifikatmarkedet relativt flat, så 12 mnd er attraktivt ift risiko for rentetøkning utover høsten
Husbanken	02.07.2018	20 000 000	1,494	03.08.2048	14638327	

Egnethetsrapport

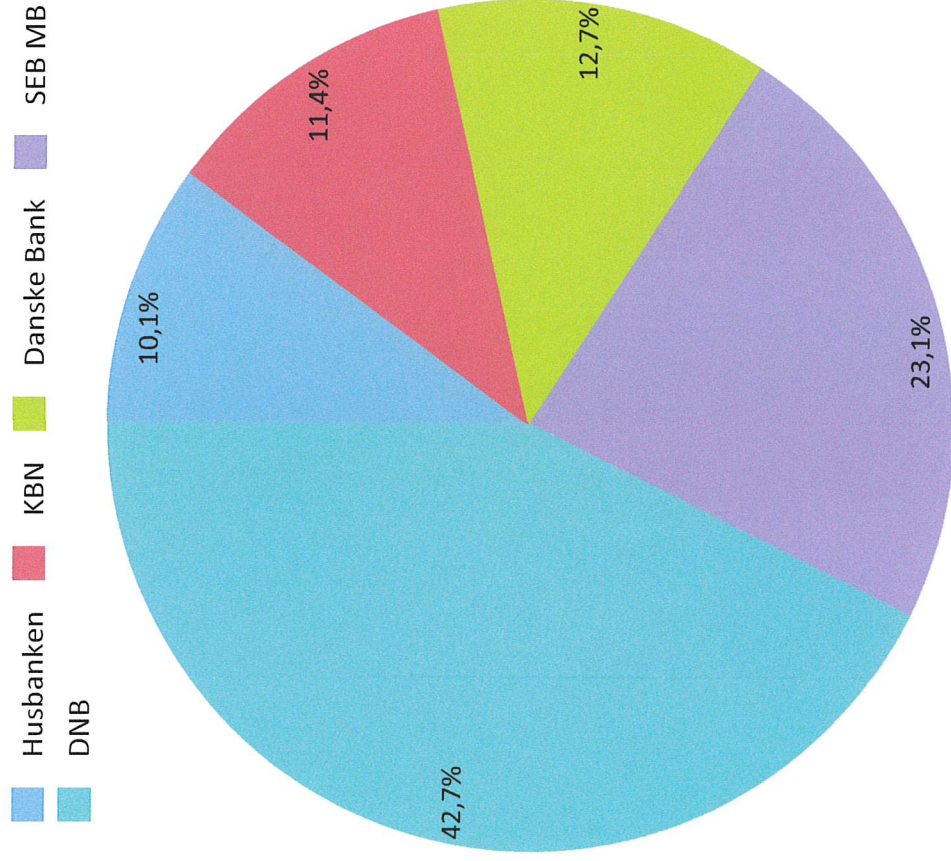
Ved rapportering per 30.06 og per 31.12 vil det her ligge en egnethetsrapport som beskriver hvordan transaksjonene og rådgivningen for det siste halve året har vært egnet for kunden.

Forfall og rentereguleringer i perioden

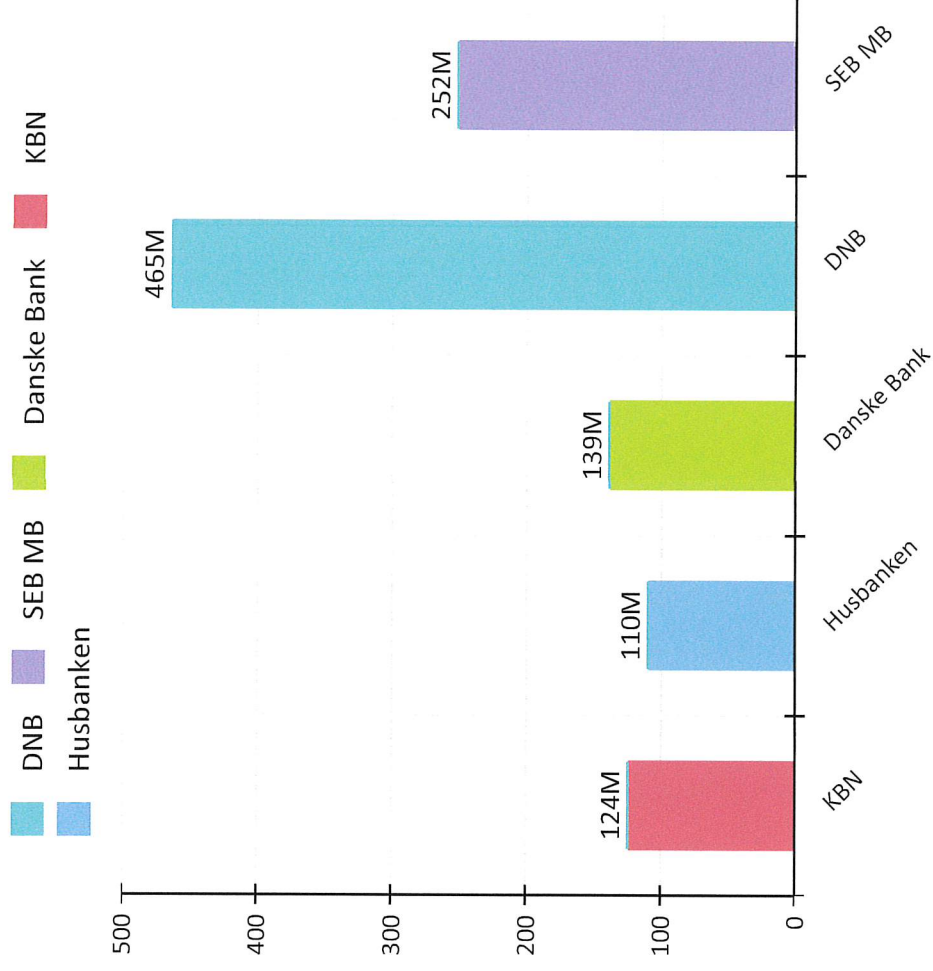
Ny långiver	Dato	Beløp	Rente	Forfall/renteregulering	Lånenummer	Kommentar
SB1M	20.09.2017	152 200 000	1,030	22.01.2018	NO0010806235	
SEB MB	16.08.2017	153 600 000	0,930	16.02.2018	NO0010802499	
KBN	02.10.2017	100 000 000	1,058	02.03.2018	20170495	
DNB	22.01.2018	152 200 000	0,733	19.03.2018	NO0010814767	
Danske Bank	23.10.2017	160 000 000	1,090	23.04.2018	NO0010808918	
SEB MB	02.03.2018	100 000 000	0,968	04.06.2018	NO0010818131	
Nordea Mkts	08.06.2017	128 400 000	1,173	08.06.2018	NO0010797335	

Motpartsoversikt lån

Motpartsoversikt i prosent

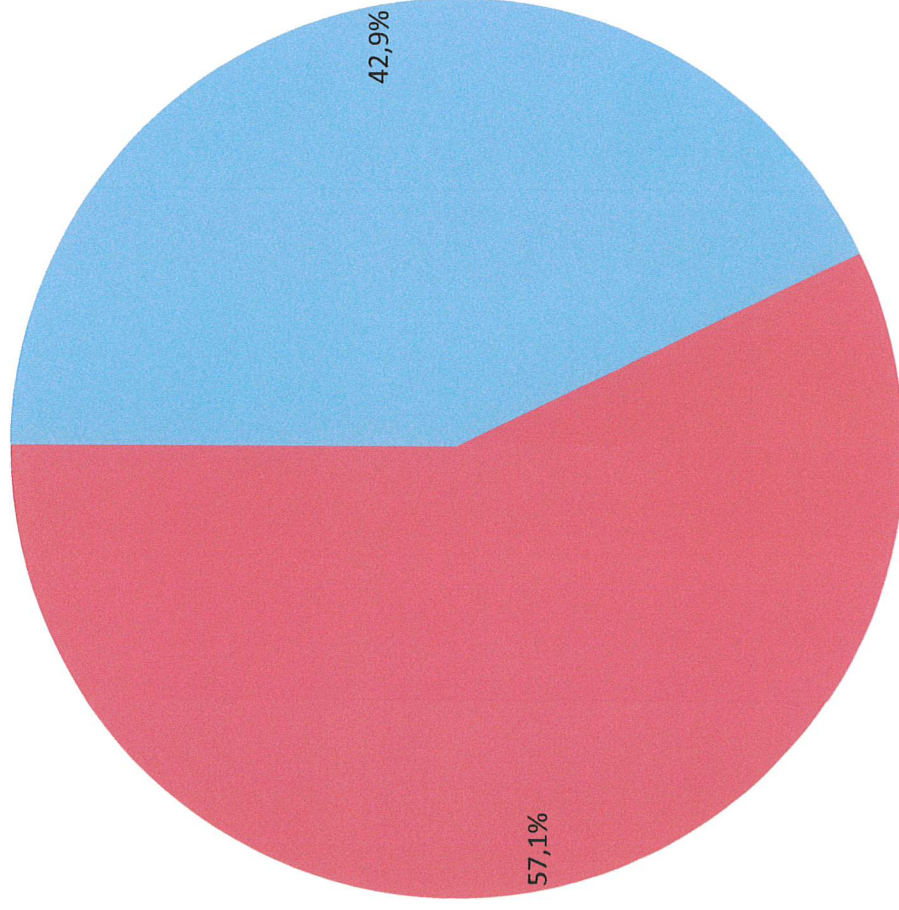
Motpartsoversikt i NOK

Motpartsoversikt rentebytteavtaler

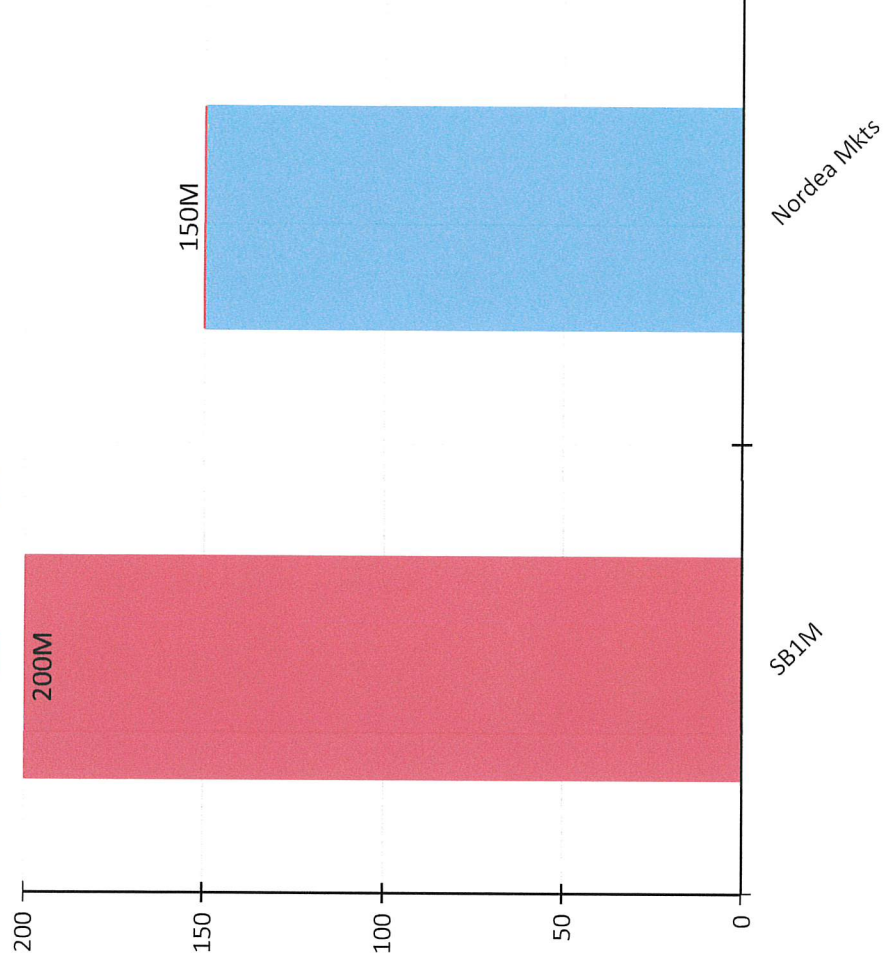
Motpartsoversikt i prosent

■ Nordea Mkts ■ SB1M

Motpartsoversikt i NOK

■ SB1M ■ Nordea Mkts

Markedskommentar

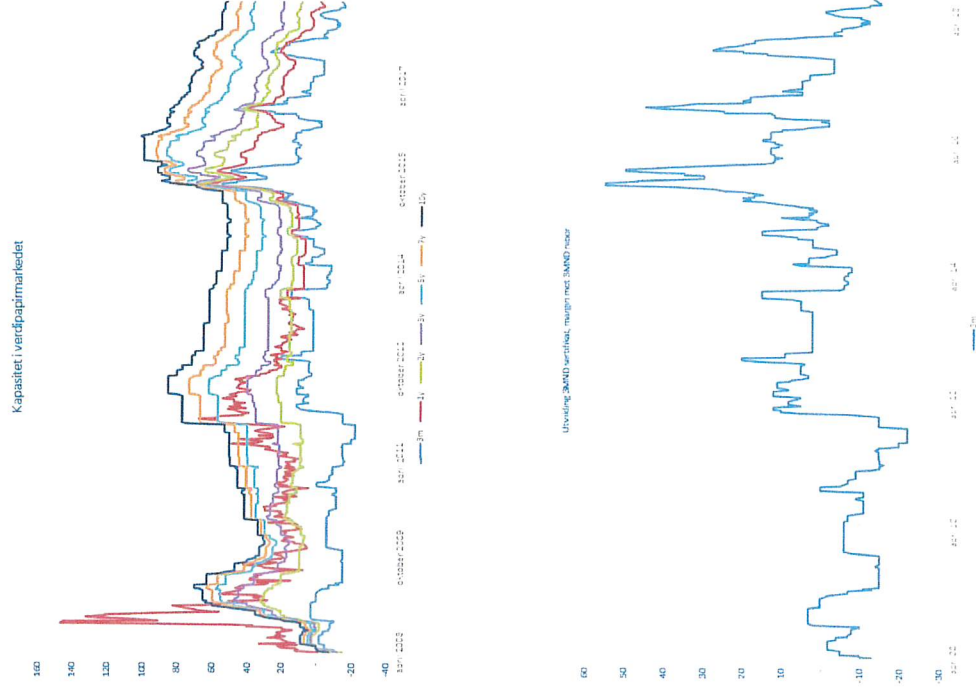
Markedskommentar august 2018

Norges Bank besluttet 16. august å holde styringsrenten uendret på 0,50 %. Det er lite ny informasjon om veksten i norsk økonomi siden forrige pengepolitiske rapport (2/18). Oppgangen fortsetter i tråd med bildet som Norges Bank presenterte juni, styringsrenten vil derfor etter all sannsynlighet bli satt opp i september. Styringsrenten har da vært historisk lav (0,50 %) i nesten to og et halvt år. Usikkerheten om virkningene av en høyere rente taler i følge Norges Bank for å gå varsomt frem, til noe over 2 prosent ved utgangen av 2021. Virkningen av en høyere rente må evalueres før renten kan heves videre. En brå og rask økning i styringsrenten får vi derfor neppe. Men Norges Bank er nok komfortable med å øke renten fremover. Lav arbeidsledighet, god vekst og stigende / høy oljepris gir gode framtidsutsikter tross økt uro fra utlandet.

Å normalisere rentene uten at det bremser veksten og skremmer finansmarkedene er en utfordrende oppgave for sentralbankene. Den amerikanske sentralbanken har nå siden 2015 hevet renten 7 ganger, og det er ventet flere rentehevinger i år. På litt lengre sikt er det nærliggende å tro at en gradvis strammere finans- og pengepolitikk vil dempe den økonomiske veksten, rentehevingene vil virke. Det er dermed ikke gitt at vi får en jevn stigning i styringsrentene, rentekutt frem i tid på grunn av sviktende vekst er også et utfall. En flattere rentekurve, med høyere kortrenter og lavere langrenter frem i tid når renteøkningene begynner å virke er heller ikke helt usannsynlig. Det er mange risikofaktorer som kan påvirke den globale veksten, blant annet kan det nevnes eskalering av handelskrig mellom USA og Kina, (dempet vekst, økt inflasjon og økte renter), redusert risikoappetitt fra investors (pga. handelskrig og normalisering av pengepolitikk), svekket vekst i USA (går for fullt på lånte penger), stigende inflasjon, økt geopolitisk uro (bred politisk usikkerhet som er vanskelig å «kvantifisere» for markedene og som det kan ta lang tid å få avklaring på) og sist men ikke minst usikkerhet rundt hvorvidt land som Tyrkia, Hellas og Italia kan og vil betale sin statsgjeld.

Ved utgangen av august er kredittmarginene (se figurer) for offentlig sektor på historisk lave nivåer, kommuner og fylkeskommuner er attraktive utstedere av lån. Faktiske fastlånerenter for sektoren er nå på anslagsvis 1,80 %, 2,15 %, og 2,70 % for 3, 5 og 10 års løpetider. Lengre rentebindinger bør vurderes på den delen av porteføljen som skal ha fastrente. Usikkerheten globalt taler likevel for at rentebindingene kan gjøres gradvis. For kortere rentebindinger anbefales 12 måneders sertifikat og FRN-obligasjoner. Nibormargin og kredittmargin er kommet ned (se figur), kombinert med en gradvis stigende styringsrente det neste året er det lite som tilsier store besparelser ved å rullere korte sertifikater fremfor å binde renten i 12 måneder i området rundt 1,20 %. Det bør vurderes lengre FRN obligasjoner (obligasjonslån med flytende rente og fast margin mot NIBOR) fremfor sertifikatrenter. Ved utgangen av august kunne en gjøre 2 års FRN obligasjoner med betingelser 3 måneders NIBOR + 0,10 % (attraktiv margin sammenlignet med historisk margin på 3 MND sertifikat, se figur), dette gir en nominell flytende rente på 1,10 % i første 3 måneders perioden.

Kilde: Bergen Capital Management AS / Norges Bank / Bloomberg / DNB, 31. august 2018

Ordliste, forklaringer og beregninger

Deflasjon er reduksjon i det generelle prisnivået på varer og tjenester. Det motsatte av deflasjon er inflasjon.

Derivatvolum er en betegnelse på beholdning av derivat i % av samlet gjeld. Et derivat er et verdipapir der verdi avhenger av et underliggende aktivum på et fremtidig tidspunkt. F.eks. rentebytteavtale eller FRA.

Durasjon er den vektete gjennomsnittstiden til renteregulering på et lån beregnet ut fra nåverdien på fremtidige kontantstrømmer. Durasjon måler prissensitivitet til et lån med hensyn til endringer i renten. Durasjonen til en fastrenteobligasjon er den tid det i gjennomsnitt tar før kontantstrømmene (renter og hovedstol) forfaller til betaling. Durasjonen (egentlig modifisert durasjon) gir i tillegg uttrykk for hvor følsom verdien av obligasjonen er for endringer i rentenivået, og forteller hvor mange prosent verdien av obligasjonen vil gå ned med dersom markedsrentene stiger med ett prosentpoeng. Lang durasjon betyr at obligasjonsverdien er følsom for renteendringer. Durasjon baseres på beregning av markedsverdi, rentebinding er mer kontantstrømbasert og antas å være mer egnet som risikomål i offentlig sektor.

Fastrente er definert som gjeldsbrevlån eller obligasjoner som har gjenværende rentebinding på over ett år.

Finansreglement gir en samlet oversikt over fullmakter, rammer og retningslinjer for finansforvaltningen. Det fastsetter rammene for en forsvarlig og hensiktsmessig finansiell risikoprofil.

Flytende rente er definert som gjeldsbrevlån, sertifikat og obligasjoner som har gjenværende rentebinding under ett år.

Forfallsdato er den spesifikke dagen en inn- eller utbetaling skal skje på (betalingsfrist).

Gjeldsbrevlån er den mest benyttede låneformen i bankene. Lån blir knyttet til et gjeldsbrev. Det er et dokument hvor låntaker erklærer å skyldte penger. I gjeldsbrevet står det bestemmelser som regulerer forholdet mellom låntaker og långiver. Kommunalbanken og KLP Kommunekreditt utsteder gjeldsbrevlån med flytende – og fastrente samt gjeldsbrevlån med sertifikat og obligasjonsvilkår.

Inflasjon er vedvarende vekst i det generelle prisnivået. Inflasjon måles vanligvis ved veksten i konsumprisen. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken rettes inn mot lav og stabil inflasjon. Det operative målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisen som over tid er nær 2,5 prosent.

Kapitalbinding er volumveid gjennomsnitt av gjenværende tid frem til forfallstidspunktet for et gjeldsbrevlån, sertifikat eller obligasjon. F.eks. vil et 3 måneders sertifikat ha 0,25 i kapitalbinding på oppstartstidspunktet.

Konsumprisindeksen (KPI) er et mål for prisnivået til konsumprodukter og viser prisutviklingen på varer og tjenester som private husholdninger etterspør. Den prosentvise endringen i KPI brukes ofte som et generelt mål for inflasjon i en økonomi.

Kredittmargin (spread) er rentedifferansen mellom kredittobligasjonen og swaprente med samme løpetid. I det norske markedet benyttes swaprenten som målestokk, mens man i Euromarkedet noen ganger benytter statsrenten.

Kredittrisiko er risiko for at motpart ikke oppfyller sine forpliktelser. I et låneforhold består kredittrisikoen i at låntager ikke oppfyller låneavtalen.

Kupongrente er den faste renten på obligasjoner ved utstedelsestidspunktet. Når det generelle rentenivået synker vil en gitt kupongrente bli mer attraktiv og kursen på obligasjonen vil stige. Når det generelle rentenivået stiger blir effekten motsatt.

ISIN (lånenummer) er et nummer som brukes for å identifisere ulike verdipapirer, inkludert gjeldspapir, aksjer, opsjoner, derivater og rentederivater.

Markedskommentar er beskrivelse av dagens økonomiske situasjon og den fremtidige situasjonen basert på tolkninger av tilgjengelig informasjon. Uttalelsene reflekterer oppfatninger på det tidspunktet de ble laget, og BCM forbeholder seg retten til å endre oppfatninger uten forvarsel.

Markedsrisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av prisfluktusjoner i finansielle markeder.

Motpartsrisiko er forstått å være den type og grad av risiko forbundet med hver part i en avtalefestet ordning og risiko for at den andre parten opprettholder sine forpliktelser. For lån antas motpartsrisikoen for låntager å være lav. For rentebytteavtaler må motpartsrisiko vurderes ved kontraktsinngåelse.

Nibor (Norwegian Interbank Offered Rate) er en samlebetegnelse på norske pengemarkedsrenter med ulike løpetider, som skal gjenspeile rentenivået som långiver krever for et usikret utlån i norske kroner med levering om to dager, «spot».

Nøkkeltall anvendes innen økonomi for å sammenligne selskaper eller organisasjoner og deres virksomhet. Nøkkeltall som er fremhevet i rapporten antas å være spesielt viktig for den aktuelle kommune eller kunde.

Obligasjon er et standardisert omsettelig lån med opprinnelig løpetid på minst ett år. Betingelsene ved et obligasjonslån, slik som løpetid, rente, utbetalingsdatoer og eventuelle rentereguleringer avtales ved utstedelsen av obligasjonen.

Oppgjørrisiko er risiko for tap og likviditetsproblemer i forbindelse med avregnings- og oppgjørsfunksjonene. Oppgjørrisiko omfatter kredittrisiko, likviditetsrisiko, juridisk risiko og operasjonell risiko. Risikoen som oppstår i et betalingssystem.

Oslo børs er Norges eneste regulerte markeds plass for omsetning av aksjer, egenkapitalbevis og andre verdipapirer, som derivater og obligasjoner.

P. a. rente er en enkel beregning for å vise forventet rentekostnad de neste 12 månedene. Beregnet som restgjeld x kupong.

P. t rente er en rente med kort renteregulering (vanligvis 14 dager) som vanligvis følger långivers innlånskostnader. Den følger også utviklingen i de korte pengemarkedsrentene og endres i takt med disse.

Påløpte renter viser akkumulerte, ikke betalte renter for det aktuelle lånet på rapporteringstidspunkt. Påløpte renter pr. 31. desember er således det rentebeløpet som skal anordnes til dette året. Påløpte renter i rapporten er beregnet med utgangspunkt i lånets stamdata. Husbanken har egne beregningsmetoder som ikke lar seg gjenskape på en enkel måte. Påløpte renter beregnet for Husbanklån kan derfor avvike noe. Påløpte renter er beregnet pr. t +1 på tilsvarende måte som for årsoppgaver.

Rapporteringsperiode er den aktuelle perioden som det rapporteres for. Rapporteringsdato og intervall er angitt på rapportens forside.

Refinansieringsrisiko er risikoen for at lån som forfaller ikke får ny finansiering og dermed må innfris. For fylkeskommuner og kommuner gjenspeiles denne risikoen i stor grad i volatiliteten i kredittmarginen som kan endre seg ved hver refinansiering. Risikoen kan reduseres ved å forlenge løpetiden i låneporteføljen, og ha tilstrekkelig likviditet til å dekke forfall eller tilgang til andre former for kreditt.

Rentebetingelser er til enhver tid gjeldende betingelser knyttet til det enkelte lånet.

Rentebindingstid (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler.

Rentebinding inklusive forwardkontrakter (i år) er volumvektet gjennomsnitt av gjestående rentebindingstid for lån og rentebytteavtaler. Denne varianten av nøkkeltallet tar hensyn til rentebytteavtaler som har oppstart frem i tid.

Rentebytteavtale (også kjent som renteswap) er en finansiell avtale om å bytte rentebetingelser for en periode. Et eksempel er å gå fra flytende rente til fastrente på et lån.

Rentefølsomhet sier noe om hvor mye kursen på et rentefond endres ved renteendringer. Måler prisfølsomheten til et fond ved mindre parallelle endringer på rentekurven.

Rentekostnad er kostnaden ved å låne penger. Betegnelse på den delen av betalte renter som skal anordnes på det spesifikke året.

Renterregulering er endring av lånerenten en eller flere ganger i låneperioden. Ny rente settes i forhold til rentereguleringsklausulen i lånekontrakten.

Renterisiko kan deles i markedsbasert- og kontantstrømbasert risiko. Markedsbasert renterisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i renten. Kontantstrømbasert risiko er risiko for økte rentekostnader ved økninger i det generelle rentemarkedet.

Sertifikat er et rentebærende papir i likhet med obligasjoner. Forskjellen mellom papirene er at sertifikat har maksimal løpetid på ett år.

Stamdataoversikt viser en oppsummering av utvalgte sentrale betingelser og forutsetninger for de ulike lån, sertifikat og obligasjoner.

Styringsrenten er Norges Banks sentrale rente i utøvelsen av pengepolitikken. I Norge er dette representert ved foliorenten.

Swap (rentebytteavtale) er en avtale mellom to parter om å bytte fremtidige kontantstrømmer. For eksempel kan den ene parten betale den andre flytende rente, mens den selv mottar fast rente eller omvendt.

Tillitsmann i et obligasjonslån er en fellesrepresentant for obligasjonseierne hvis hovedoppgave er å ivareta deres interesser og rettigheter overfor låntaker. Tillitsmann i det norske markedet er vanligvis Nordic Trustee.

Total lånegjeld viser samlet lånegjeld som det rapporteres for. Samlet oversikt over lånene som inngår i rapporten finnes under kapittelet «stamdata».

Total rente er lånets gjeldende kupong, dvs. referanserente med tillegg av kredittmargin.

Valutakurs er prisen på et lands valuta målt mot andre lands valuta, for eksempel norske kroner per euro.

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av fluktuasjoner i valutakursen.

Vektet gjennomsnittrente er volumvektet gjennomsnitt av kuponrenter for lån og rentebytteavtaler.

Verdipapirsentralen (VPS) er en privat, selveiende institusjon, opprettet ved lov om verdipapirsentral, som driver et elektronisk rettighetsregister for aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter med i hovedsak norske utstedere.

Oversikt rentebetingelser og rentekostnader

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken									
Lån	14638327	Husbanken	20 000 000	-50 630	1,494	0,000	1,494	298 800	1,84 %
			20 000 000	-50 630				298 800	1,84 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Husbanken - Startlån									
Lån	14635089	Husbanken	5 000 000	-19 128	1,492	0,000	1,492	74 600	0,46 %
Lån	14633858.10	Husbanken	8 000 000	-86 053	2,583	0,000	2,583	206 640	0,73 %
Lån	14633291	Husbanken	2 113 634	-8 086	1,492	0,000	1,492	31 535	0,19 %
Lån	14632661	Husbanken	2 100 000	-5 236	1,492	0,000	1,492	31 332	0,19 %
Lån	14632061	Husbanken	1 625 000	-4 052	1,492	0,000	1,492	24 245	0,15 %
Lån	14631363	Husbanken	1 700 000	-8 772	1,492	0,000	1,492	25 364	0,16 %
Lån	14630725	Husbanken	913 741	-2 278	1,492	0,000	1,492	13 633	0,08 %
Lån	14629855	Husbanken	1 120 353	-2 794	1,492	0,000	1,492	16 716	0,10 %
Lån	14628993	Husbanken	124 733	-311	1,492	0,000	1,492	1 861	0,01 %
Lån	14628017	Husbanken	444 384	-1 700	1,492	0,000	1,492	6 630	0,04 %
Lån	14626252	Husbanken	600 000	-2 295	1,492	0,000	1,492	8 952	0,06 %
Lån	14634510	Husbanken	15 000 000	-96 240	1,492	0,000	1,492	223 800	1,38 %
Lån	14633858.50	Husbanken	10 000 000	-63 834	1,494	0,000	1,494	149 400	0,92 %
Lån	14633858.40	Husbanken	10 000 000	-64 268	1,494	0,000	1,494	149 400	0,92 %
Lån	14635337	Husbanken	1 000 000	-1 269	1,494	0,000	1,494	14 940	0,09 %
Lån	14637138	Husbanken	15 000 000	-117 233	1,494	0,000	1,494	224 100	1,38 %
Lån	14637839	Husbanken	15 000 000	-19 033	1,494	0,000	1,494	224 100	1,38 %
			89 741 845	-502 582				1 427 248	8,23 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Kommunalbanken									
Lån	20090202	KBN	24 279 736	-181 732	1,700	0,000	1,700	412 756	2,23 %
			24 279 736	-181 732				412 756	2,23 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Swap 1									
Lån	NO0010823941	SEB MB	100 000 000	-255 540	1,048	0,000	1,048	1 048 000	9,18 %
Swap	IRS34278.2	SB1M	100 000 000	-355 556	2,000	0,000	2,000	2 000 000	9,18 %

Instrument	Ref. nr	Motpart	Beløp	Påløpte renter	Rente	Margin	Tot rente	P.a. rente	i % av gjeld
Hovedbok, Swap 1									
Swap	IRS34278.2	SB1M	-100 000 000	174 222	0,980	0,000	0,980	-980 000	-9,18 %
			100 000 000	-436 873				2 068 000	9,18 %
Hovedbok, Swap 2									
Lån	20170079	KBN	100 000 000	-156 000	1,060	0,380	1,440	1 440 000	9,18 %
Swap	IRS 31128	SB1M	100 000 000	-401 931	3,365	0,000	3,365	3 365 000	9,18 %
Swap	IRS 31128	SB1M	-100 000 000	126 611	1,060	0,000	1,060	-1 060 000	-9,18 %
			100 000 000	-431 319				3 745 000	9,18 %
Hovedbok, Swap 3									
Lån	NO0010819741	SEB MB	152 200 000	-711 579	1,028	0,000	1,028	1 564 616	13,96 %
Swap	860573/1548066	Nordea Mkts	150 000 000	-1 139 104	3,745	0,000	3,745	5 617 500	13,76 %
Swap	860573/1548066	Nordea Mkts	-150 000 000	307 208	1,010	0,000	1,010	-1 515 000	-13,76 %
			152 200 000	-1 543 475				5 667 116	13,96 %
Hovedbok, Verdipapirmarkedet									
Lån	NO0010805047	Danske Bank	138 600 000	-1 439 352	1,050	0,000	1,050	1 455 300	12,72 %
Lån	NO0010816333	DNB	153 600 000	-848 087	1,023	0,000	1,023	1 571 328	14,09 %
Lån	NO0010821689	DNB	160 000 000	-680 482	1,185	0,000	1,185	1 896 000	14,68 %
Lån	NO0010825003	DNB	151 485 000	-424 033	1,202	0,000	1,202	1 820 850	13,90 %
			603 685 000	-3 391 954				6 743 478	55,39 %
Total:			1 089 906 581	-6 538 565				20 362 398	100,00 %

Stamdataoversikt

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken						
Haram - HB - Startlån	14638327	03.08.2048	20 000 000	1,84 %	1,494	01.09.2018

20 000 000 1,84 % 1,494

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Husbanken - Startlån						
Haram - HB - Startlån	14635089	01.12.2038	5 000 000	0,46 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14633858.10	01.04.2037	8 000 000	0,73 %	2,583	01.10.2032
Haram - HB - Startlån	14633291	01.12.2033	2 113 634	0,19 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14632661	01.01.2029	2 100 000	0,19 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14632061	01.01.2025	1 625 000	0,15 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14631363	01.11.2026	1 700 000	0,16 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14630725	01.07.2025	913 741	0,08 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14629855	01.07.2024	1 120 353	0,10 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14628993	01.07.2023	124 733	0,01 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14628017	01.06.2022	444 384	0,04 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14626252	01.06.2021	600 000	0,06 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14634510	01.04.2038	15 000 000	1,38 %	1,492	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14633858.50	01.04.2043	10 000 000	0,92 %	1,494	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14633858.40	01.10.2042	10 000 000	0,92 %	1,494	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14635337	01.08.2044	1 000 000	0,09 %	1,494	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14637138	01.09.2046	15 000 000	1,38 %	1,494	01.09.2018
Haram - HB - Startlån	14637839	01.08.2047	15 000 000	1,38 %	1,494	01.09.2018

89 741 845 8,23 % 1,590

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Kommunalbanken						
Haram - KBN - P.T.	20090202	23.03.2029	24 279 736	2,23 %	1,700	

24 279 736 2,23 % 1,700

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Swap 1						
Haram - SEB - Certifikat 4 mnd	NO0010823941	28.09.2018	100 000 000	9,18 %	1,048	28.09.2018
Haram - SpareBank 1 SMN - Swap	IRS34278.2	30.03.2025	100 000 000	9,18 %	2,000	30.03.2025
Haram - SpareBank 1 SMN - Swap	IRS34278.2	30.03.2025	-100 000 000	-9,18 %	0,980	28.09.2018

Navn	Ref. nr	Forf. dato	Restgjeld	i % av gjeld	Tot rente	Rentereg.dato
Hovedbok, Swap 1						
			100 000 000	9,18 %	2,068	
Hovedbok, Swap 2						
Haram - KBN - FRN-Obligasjon med fast margin	20170079	24.01.2019	100 000 000	9,18 %	1,440	24.10.2018
Haram - SMN - SWAP 2	IRS 31128	20.01.2022	100 000 000	9,18 %	3,365	20.01.2022
Haram - SMN - SWAP 2	IRS 31128	20.01.2022	-100 000 000	-9,18 %	1,060	22.10.2018
			100 000 000	9,18 %	3,745	
Hovedbok, Swap 3						
Haram - SEB - Certifikat 6 mnd 20.09.2018	NO0010819741	20.09.2018	152 200 000	13,96 %	1,028	20.09.2018
Haram - Nordea - Swap 3	860573/1548066	20.06.2022	150 000 000	13,76 %	3,745	20.06.2022
Haram - Nordea - Swap 3	860573/1548066	20.06.2022	-150 000 000	-13,76 %	1,010	20.09.2018
			152 200 000	13,96 %	3,723	
Hovedbok, Verdipapirmarkedet						
Haram - Danske Bank Markets - Certifikat	NO0010805047	05.09.2018	138 600 000	12,72 %	1,050	05.09.2018
Haram - DNB Markets - Certifikat 12 mnd	NO0010816333	15.02.2019	153 600 000	14,09 %	1,023	15.02.2019
Haram - DNB Markets - Certifikat 12 mnd	NO0010821689	23.04.2019	160 000 000	14,68 %	1,185	23.04.2019
Haram - DNB Markets - Certifikat 12 mnd	NO0010825003	07.06.2019	151 485 000	13,90 %	1,202	07.06.2019
			603 685 000	55,39 %	1,117	
Total:			1 089 906 581	100,00 %	1,868	